

LLEI 11/2001 DE 15 DE JUNY, D'ORDENACIÓ DE L'ACTIVITAT COMERCIAL A LES ILLES BALEARS

(BOIB núm. 77, del 28 de juny de 2001; BOE núm. 164, del 10 de juliol de 2001)

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

El comerç ha estat una activitat molt important al llarg de la història de les Illes Balears, i no solament ha tingut una clara influència en l'economia, sinó també en la societat, la política i la cultura. La situació geoestratègica de les Illes en la Mediterrània occidental propicià que jugassin un paper rellevant en el comerç exterior ja des de la prehistòria. D'una banda, hi ha hagut una intensa activitat comercial exterior, que ha tingut moments de gran dinamisme i altres de forta regressió segons les conjuntures històriques, amb una clara dependència, especialment, del context econòmic, polític i social de la Mediterrània. De l'altra, també s'ha desenvolupat un comerç important entre les diferents Illes i uns intercanvis en l'àmbit local mitjançant els quals es comercialitzaven determinats productes al detall en els mercats i llocs de venda dels pobles. El comerç també ha reflectit, en el decurs de la història, l'evolució de l'activitat econòmica de les Illes Balears.

En el primer mil·lenni abans de Crist ja es constata una intensa activitat comercial dels pobladors de les Illes. A les Pitiüses les primeres activitats comercials es daten durant l'època fenícia. Aleshores, la sal, la producció de ceràmiques, les conserves d'aliments i una joieria rudimentària eren els principals productes d'intercanvi. A Mallorca i a Menorca es produí una colonització púnica ebusitana, incentivada per l'explotació de la sal del sud de Mallorca i pel control dels excedents agrícoles. Cap al final del segle V abans de Crist sorgeixen a Mallorca les primeres factories costaneres púniques.

Durant la dominació romana, la pacificació i la unificació de la Mediterrània es traduí en un impuls dels intercanvis comercials, no solament de productes manufacturats i sumptuaris, sinó també d'articles de gran consum i de primera necessitat. Llavors les costes de les Illes Balears es beneficiaren de les rutes comercials entre Hispània i Roma i entre la Gàl·lia i el nord d'Àfrica. S'exportava sal, productes agraris i ramaders. Les activitats extractives es concentraven en les salines de les Pitiüses i del sud de Mallorca. Al final del segle II, però, es trencà la prosperitat i la pau del món romà, i la recessió econòmica que es patí provocà una gran decadència del comerç mediterrani, que s'agreujà amb la reaparició de la pirateria. Així i tot, al llarg del segle IV l'economia es reactivà, i el comerç exterior es tornà a incrementar fins a arribar a una activitat comercial considerable durant el primer quart del segle V. Aleshores, les Illes Balears constituïen un punt d'escala de mercaderies, i s'exportaven alguns excedents, com la porpra. Les relacions comercials amb el nord d'Àfrica eren molt intenses.

Durant el domini vàndal continuaren les relacions comercials i els intercanvis amb el nord d'Àfrica, que fins i tot s'incrementaren respecte de l'època anterior. La dominació bizantina suposà la conservació de l'espai econòmic mediterrani, i les Illes Balears continuaren com a cruïlla de la navegació de la Mediterrània occidental. A l'època islàmica, a més dels

intercanvis interiors, s'exportaven els excedents agraris, ramaders i artesanals. Eivissa continuà essent un enclavament important per a la producció de sal, llana i llenya, matèries destinades bàsicament a la comercialització. En aquest període, les Illes Balears varen tenir unes relacions excel·lents amb les principals ciutats del nord d'Àfrica.

La conquesta catalana de Mallorca (1229), d'Eivissa (1235) i de Menorca (1287) va permetre mantenir, fins a mitjan segle XIV, un tràfic comercial intens amb Catalunya, Gènova i Venècia. En aquest període, destacà el regnat del rei Sanç de Mallorca, que dedicà molta atenció al comerç exterior. El tràfic de vaixells i de mercaderies era molt rellevant, i s'exportaven oli, vi, llegums, fruits secs i draps de Mallorca; sal d'Eivissa, i productes ramaders de Menorca. En canvi, s'importaven blat del nord d'Àfrica, de Sardenya i, sobretot, de Sicília; draps i teles luxoses de França, Flandes, Anglaterra i Itàlia; vi de Calàbria i Grècia; formatges de Sicília, i llana de Barbaria. També assolí gran rellevància la reexportació d'aquests productes, i els mercaders de les Illes Balears tengueren contactes amb la totalitat de la conca occidental de la Mediterrània. Els fluxos comercials s'estenien cap a la Mediterrània oriental, cap a les rutes atlàntiques de la Mar del Nord i cap a les illes Canàries. Però, els mercaders illencs havien de fer front a la competència de les societats mercantils foranes, moltes de les quals tenien sucursals a Palma. La Llonja era la seu del Col·legi de la Mercaderia i, el 1326, es creà el Consolat de Mar, que actuà de tribunal en els plets derivats del comerç marítim a Mallorca i de les relacions marítimes. A la segona meitat del segle XIV, aquesta institució féu una recopilació del dret mercantil mediterrani en el Llibre del Consolat de Mar.

La crisi del segle XIV que afectà la Corona d'Aragó i el canvi dels principals eixos comercials cap a la mar Bàltica convertiren les Illes Balears en territori fronterer entre el cristianisme i l'islamisme. La Mediterrània occidental es transformà en una zona marginal, fet que s'agregjà amb l'activitat corsària -que representava una gran dificultat per al comerç- i amb la conflictivitat bèl·lica de la Corona. Tot i que la crisi fou bàsicament demogràfica i agrària, arrossegà també els altres sectors productius. Aleshores, en una economia caracteritzada per l'autosubsistència, el comerç es va reduir als productes més necessaris, com el blat. Durant part de la baixa edat mitjana i de l'època moderna es va patir un dèficit crònic de cereals i, en períodes d'escassetat, s'hagué de recórrer a les importacions de cereals de tot l'arc mediterrani, especialment de Sicília.

Al llarg del segle XVI el comerç exterior disminuí, tot i que continuà l'exportació d'oli i de tèxtils de Mallorca, de productes ramaders de Menorca i de sal d'Eivissa. Aquests productes continuaren essent un nexe de les Illes Balears amb el comerç internacional.

També s'han de tenir en compte els intercanvis interiors que es produïen a cada illa. Així, els menestrals venien al públic els articles que feien i, a més, hi havia botigues de venda a la menuda, en les quals es podien adquirir diferents productes. Els pobles tenien indrets determinats per a la comercialització de la producció, com les places públiques, on es posaven a la venda aliments, i la quartera, on es venia blat. La comercialització de verdures, peix o carn també es feia a determinats indrets de la vila o de la ciutat. Els mercats i les fires -llocs on els pagesos i els menestrals portaven els seus productes- també tenien gran importància en l'intercanvi comercial.

A les acaballes del segle XVI, Mallorca importava llana, cuirs, lli i cera de Barbaria; blat i sucre de Sicília; ferro, mel, sardines i ceràmiques de Catalunya; gerres, arròs, vi, domassos i seda de València; teles fines de Marsella; formatge, fideus i blat de Sardenya. En canvi, les exportacions mallorquines eren oli, sabó, teixits, ceràmica, formatge i anyins. Menorca exportava bestiar en viu, carn salada, embotits, teixits, tàperes, mel i, fonamentalment, llana i formatge. Aleshores funcionava un mercat interinsular ben estructurat, i els mallorquins i menorquins compraven sal i fusta a Eivissa, els menorquins i eivissencs adquirien oli mallorquí, i els mallorquins compraven carn i bestiar viu a Menorca.

El segle XVII va ser un centenni de crisi, però hi continuà havent intercanvis comercials i destacà, especialment, l'exportació de productes ramaders de Menorca. Durant el segle XVIII, Mallorca exportava bàsicament oli i importava sobretot cereals i, en aquest moment, es desenvolupà una intensa activitat contrabandista entre Mallorca i Menorca. Els menorquins i els pitiusos aconseguiren fer del cors una de les activitats més rendibles. Al llarg del segle XVIII, el comerç mallorquí tingué, entre el 1704 i el 1750, una primera fase de preponderància de l'espai mediterrani, especialment Gènova i Marsella; una segona, entre el 1750 i el 1780, d'intercanvis orientats cap a les ciutats de l'Atlàntic nord, i una tercera, entre el 1780 i el 1800, d'enfortiment de la demanda peninsular i interinsular i amb l'obertura del port de Palma al tràfic legal amb les colònies americanes.

En el segle XIX, foren rellevants les exportacions del sector alimentari, principalment la producció de farina, oli i aiguardent. A Mallorca també assolí importància l'elaboració de sabó, i a Menorca s'expandí la fabricació de sabates que s'exportaven sobretot a Cuba. Al mateix temps, s'establiren línies marítimes regulars, tant interinsulars com entre les Illes Balears i la Península. També es crearen moltes societats mercantils i, des de 1875, la xarxa ferroviària afavorí els intercanvis entre la ciutat i la resta de l'illa i va permetre el desenvolupament econòmic de la part forana, ja que aproximà els productes agrícoles a Palma, que era el principal centre consumidor i port exportador. Fins al 1891 també tingué importància l'exportació de vi i d'aiguardent cap a França, però l'arribada de la fil·loxa acabà amb les vinyes mallorquines.

El primer terç del segle XX suposà el final d'una expansió econòmica tradicional i el declivi del comerç internacional. Fou una etapa caracteritzada per la pèrdua de les colònies espanyoles d'ultramar i per la conjuntura provocada per la Primera Guerra Mundial, uns anys que estimularen la demanda exterior i una certa eufòria econòmica que acabà, però, en finalitzar la guerra. Després de la Guerra Civil, el comerç es va veure afectat per l'aïllament i la política autàrquica, que solament possibilità l'exportació de certes manufactures, com el tèxtil i el calçat. Però, des del decenni de 1950 hi hagué un esforç per sortir de l'autarquia i iniciar una obertura econòmica, que acabà consolidant el comerç peninsular.

A la segona meitat del segle XX, el comerç minorista i majorista –amb gran diversificació– ha tingut un creixement molt important arran de les necessitats del turisme, de l'augment de la població i dels canvis d'hàbits de consum dels ciutadans de les Illes Balears. A

més dels establiments comercials estàtics, hi ha un comerç itinerant i intermitent, que fa mercats i fires als diferents municipis de les Illes Balears.

II

A les darreres dècades, les transformacions en la realitat econòmica, territorial i social de les Illes Balears han estat especialment intenses. La base econòmica ha canviat radicalment i ha quedat constituïda principalment pel sector turístic. La població resident ha experimentat un creixement incessant i ha arribat quasi a duplicar-se en els darrers trenta-cinc anys. Per la seva banda, el territori, tot i que es tracta d'un recurs limitat, ha sofert grans canvis i convulsions, fruit de l'ocupació de la costa per nombrosos nuclis turístics i, en general, per un desenvolupament urbanístic desmesurat.

Tot això ha tingut una incidència directa en el sector comercial, que ha crescut en major proporció que altres, i ha augmentat d'aquesta forma la seva importància relativa en el producte interior brut de les Illes Balears. Així, el comerç ha passat de suposar un 9% del producte interior brut en els anys vuitanta, a generar-ne un 15% a principis dels noranta. En l'actualitat, aglutina el 2,7% de la població activa, la qual cosa suposa, aproximadament, 45.000 llocs de feina.

Les transformacions ressenyades han desembocat paral·lelament en la conformació d'un espai econòmic més homogeni i reduït. Cada una de les illes principals s'ha convertit, a aquests efectes, en un únic sistema urbà, de manera que el mercat potencial de gran part de les empreses d'aquest sector s'estén més enllà del barri o de la ciutat per arribar pràcticament a la totalitat de l'àmbit insular respectiu.

L'evolució ha estat especialment significativa en relació amb una bona part del comerç al detall, i ha estat influïda notablement per la incidència dels processos de concentració del comerç d'alimentació, l'aparició de les cadenes i agrupacions comercials, la consolidació dels hipermercats i la instal·lació de grans superfícies de venda. Si a això s'afegeix la introducció de nous sistemes de venda telemàtica o a domicili, que eludeixen els costos d'establiment del comerç tradicional, es pot concloure que la supervivència del petit comerç, seriosament amenaçada, passa segurament per una bona adaptació a l'entorn immediat i per un alt grau d'especialització.

III

L'ordenament jurídic no ha considerat històricament aquest sector econòmic d'una manera completa i general a causa, sens dubte, de la complexitat i la diversitat, tant dels objectes de regulació com dels interessos en presència. La Llei estatal 7/1996, de 15 de gener, de ordenació del comerç minorista, va establir per primera vegada les línies mestres que ordenen, amb caràcter general, l'acció dels poders públics en relació amb la matèria, tot delimitant, juntament amb altres disposicions, el camp d'intervenció normativa que poden ocupar les comunitats autònomes. En el marc de la llibertat d'empresa, la regulació estatal en matèria de comerç interior es fonamenta, principalment, en la competència sobre la legislació

civil i mercantil, recollida als apartats 6 i 8 de l'article 149.1 de la Constitució, com també en la competència per fixar les bases i la coordinació de la planificació general de l'economia, que recull el número 13 del mateix article.

L'atribució a les Illes Balears de la competència en matèria de comerç interior té el seu origen en l'article 1 de la Llei orgànica 2/1996, de 15 de gener, complementaria de la ordenació del comerç minorista. Posteriorment, la Llei orgànica 3/1999, de 8 de gener, de reforma de l'Estatut, materialitzà, entre les competències exclusives de la comunitat autònoma de les Illes Balears, en el seu article 10.38, la de "comerç interior, sense perjudici de la política general de preus, la lliure circulació de béns en el territori de l'Estat i la legislació sobre defensa de la competència". Aquesta habilitació estatutària, juntament amb les referides a l'ordenació i planificació de l'activitat econòmica de les Illes Balears (article 11.8) i a la defensa dels consumidors i usuaris (article 11.9), permet a les nostres institucions dissenyar en bona mesura una política pròpia d'ordenació del comerç i, en conseqüència, establir una regulació substantiva adaptada a les característiques peculiars de l'estructura econòmica, social i territorial de les Illes Balears.

IV

L'exercici de les competències autonòmiques en matèries de rellevància econòmica es veu afectat, sens dubte, per les circumstàncies del fet insular, les quals tenen una consideració expressa a l'article 138 de la Constitució. El fet diferencial que suposa la configuració geogràfica de la nostra comunitat autònoma no pot ser ignorat, per tant, pels legisladors estatal i autonòmic a l'hora de conformar normativament el comerç interior com a àmbit determinat de l'acció pública.

Per aquesta raó, la llei present fonamenta el seu contingut en la necessitat de donar respostes adequades a les exigències de la realitat que pretén ordenar. Atenent el parer majoritari dels representants d'aquest sector, la llei aprofita al màxim l'àmbit d'actuació que li confereix la norma estatutària per establir determinades prescripcions i limitacions que es justifiquen per les particularitats de la realitat balear, entre les quals ocupen un lloc destacat l'homogeneïtat de l'espai econòmic de cada illa, la preponderància creixent de les grans empreses comercials que fa perillar la competència, la singularitat dels comerços de zones turístiques o la necessitat de preservar els valors inherents a l'existència d'un petit comerç que a compleix, entre altres funcions, la de mantenir els hàbits tradicionals de consum i la d'assegurar la vitalitat dels nuclis urbans.

La transcendència del fet insular ha començat a ser valorada, afortunadament, per les Corts Generals. Un exemple a destacar el constitueix la Llei 6/1998, de 13 d'abril, sobre règim del sòl i valoracions, la qual considera el factor de la insularitat en relació amb la legislació urbanística i permet l'establiment de criteris complementaris per a la classificació del sòl en atenció a la singularitat dels territoris insulars. En aquesta mateixa línia, la Llei estatal 30/1998, del règim especial de les Illes Balears, tracta de pal·liar, corregir i compensar el conjunt de desavantatges que genera el fet insular, particularment important en nombrosos

àmbits com el transport, les comunicacions i les condicions de proveïment de matèries primeres.

V

L'ordenació dels horaris comercials és, en principi, un tema pacífic des del prisma competencial, ja que resulta clarament emmarcable en el camp del comerç interior. És, per tant, una competència de les comunitats autònomes (SSTC 225/1993, de 8 de juliol, FJ 2, i 228/1993, de 9 de juliol, FJ 2).

L'única qüestió polèmica que es planteja al respecte es determinar si l'Estat, emparant-se en la seva competència sobre la direcció i ordenació general de l'economia recollida a l'article 149.1.13 de la Constitució, pot penetrar en la fixació dels dies i hores hàbils per a l'exercici del comerç.

Per totes, la STC 228/1993, de 9 de juliol, FJ 2, ho ha explicat amb tot detall quan analitza l'article 5 del Reial Decret-Llei 2/1985, sobre medidas de política económica, que estableix un règim de llibertat d'horaris per als locals comercials: "Las medidas contenidas en el Real Decreto-Ley 2/1985, persiguen, en su conjunto, un objetivo de política económica que inspira también, específicamente, la concreta medida sobre la libertad de horarios comerciales del artículo 5.1, el cual tiene, sin duda, un carácter básico y alcanza, por lo mismo, aplicabilidad en todo el territorio del Estado, aunque ello implique la consiguiente reducción de las competencias normativas asumidas por las Comunidades Autónomas en materia de comercio interior".

La competència autonòmica sobre horaris comercials està subjecta, per tant, a possibles desplaçaments, que no invasions que la deixin sense contingut, procedents de l'Estat.

El Consell Consultiu de les Illes Balears, al dictamen 63/00, de dia 8 d'agost del 2000, proclama que en la mesura en què la Llei 2/1996, de 15 de gener, s'ha incorporat al bloc de la constitucionalitat, l'article 43 del Reial Decret 6/2000, de 23 de juny, el podria vulnerar i, en conseqüència, ser recurrible davant el Tribunal Constitucional. Ha estat en aquesta línia que el Consell de Govern de les Illes Balears ha interposat el recurs d'inconstitucionalitat corresponent contra el precepte esmentat, per la qual cosa ens trobam al dia d'avui pendents de la resolució de l'intendent suprem de la Constitució.

Llevat dels supòsits exclosos de l'horari general, els diumenges i festius no seran hàbils per a l'exercici de l'activitat comercial, excepte els autoritzats expressament pel Govern de les Illes Balears. El conseller titular de la matèria de comerç és l'òrgan competent per autoritzar anualment l'activitat comercial en diumenges i festius, prèvia audiència de les associacions de comerciants, de consumidors i usuaris i sindicals reconegudes legalment.

VI

La llei present té per objecte la regulació administrativa de l'activitat comercial, així com l'ordenació i la millora de les estructures comercials a les Illes Balears, i ha estat redactada després d'un ampli debat amb tots els agents socials que intervenen en l'activitat comercial.

Aquesta llei no incideix en les condicions essencials de l'exercici de la llibertat d'empresa, per la qual cosa l'article 149.1.1a de la Constitució no suposa, en aquest cas, un límit competencial de l'abast legislatiu de les Illes Balears. Existeix una doctrina consolidada del Tribunal Constitucional sobre el contingut de la llibertat d'empresa i la possibilitat de la seva incidència pel legislador; al respecte és significativa la sentència 227/93, en el fonament jurídic quart de la qual es proclama: "... la libertad de empresa, junto a su dimensión subjetiva, tiene otra objetiva e institucional, en cuanto elemento de un determinado sistema económico, y se ejerce dentro de un marco general configurado por las reglas, tanto estatales como autonómicas, que ordenan la economía de mercado... La libertad de empresa, en definitiva, no ampara entre sus contenidos -ni en nuestro ordenamiento ni en otros semejantes- un derecho incondicionado a la libre instalación de cualquiera establecimientos comerciales en cualquier espacio y sin sometimiento alguno al cumplimiento de requisitos y condiciones, haciendo caso omiso de las distintas normativas -estatales y autonómicas, locales- que disciplinan múltiples aspectos de relevancia económica como, entre otros, el comercio interior y la ordenación del territorio."

Es destaca, doncs, la dimensió institucional de la llibertat d'empresa, com a element d'un sistema econòmic determinat, el que significa que aquesta llibertat ha de servir al funcionament d'aquest sistema, integrant-se harmònicament en la configuració general del sistema.

Aquesta dimensió institucional de la llibertat d'empresa influeix en la determinació de l'abast de la seva dimensió com a dret subjectiu, en el sentit que aquest s'ha de modular en la mesura necessària per garantir-la; modulació aquesta que opera tant en la determinació del contingut essencial d'aquest dret com en la regulació del seu exercici, el qual s'ha d'incloure en el marc de la configuració normativa del sistema econòmic de les Illes Balears.

En conseqüència, el legislador de les Illes Balears, respectant el contingut essencial de la llibertat d'empresa, té un important marge d'acció per modular l'exercici d'aquesta llibertat quan regula els diversos aspectes del sistema econòmic, entre els quals es troba el comerç.

VII

El contingut i l'estructura de la llei d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears responen al plantejament exposat. El títol I, dedicat a les disposicions d'abast general, delimita amb claredat quins tipus d'activitat comercial queden sotmesos a la llei. A més, s'hi estableixen determinades prohibicions i restriccions al comerç, que es justifiquen per raons de

defensa de la competència en l'àmbit econòmic balear. També s'inclouen regles destinades a protegir els drets lingüístics dels consumidors en el sector del comerç.

En el títol II s'exposen les directrius que han de presidir l'activitat administrativa de foment de l'activitat comercial de les empreses, i s'hi fa una referència especial al principi de participació. En el títol III es crea el Consell Assessor del Comerç de les Illes Balears com a òrgan consultiu del Govern en aquesta matèria.

La definició dels conceptes d'establiment comercial i de gran establiment comercial constitueixen l'objecte del títol IV, juntament amb el règim d'autorització que la mateixa llei estableix. La intervenció autonòmica mitjançant una llicència comercial específica, l'atorgament de la qual va lligat a l'establiment d'una taxa, queda limitada a les grans empreses comercials i té el fonament principal en la necessitat de salvaguardar l'equilibri desitjable en la competència i la protecció dels interessos generals de caràcter supramunicipal.

En el títol V es regula el règim dels horaris dels establiments comercials, i se'n determinen el nombre màxim d'hores setmanals d'obertura, l'horari diari i la seva publicitat, com també l'activitat en diumenges i festius. En el desenvolupament i la modulació del règim establert per la normativa estatal, el legislador ha volgut tenir en compte les característiques especials que presenta el comerç interior a les Illes Balears, les quals no poden desvincular-se del fet insular i de les aspiracions legítimes de preservació del comerç tradicional fora de les zones turístiques.

L'evolució i el dinamisme de les diverses modalitats de venda fan necessari abordar-ne la regulació per tal d'evitar perjudicis als consumidors. En aquest aspecte, el text de la llei intenta desplegar i completar la legislació estatal vigent, alhora que inclou, en els seus títols VI i VII, determinades particularitats en relació amb les activitats de vendes en promoció i vendes especials.

Al títol VIII es crea i regula, en els seus aspectes bàsics, el Registre general de comerç de la comunitat autònoma de les Illes Balears. En el títol IX de la llei es regulen separatament la funció inspectora i el règim sancionador. En aquest, a més de tenir-se presents les infraccions que recull la normativa estatal, s'afegeixin aquelles altres que vénen exigides per l'establiment dels deures que imposa la nova regulació.

Finalment, la llei, en el títol X, s'ocupa dels equipaments comercials, tot establint prescripcions relatives tant als instruments d'ordenació del territori com als plans urbanístics, amb l'objecte de facilitar la planificació i l'ordenació de les estructures comercials i de donar una major coherència a les polítiques de les administracions públiques competents.

TÍTOLI DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte

Aquesta llei té per objecte l'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears, i l'ordenació i la millora de les seves estructures comercials.

Article 2 . Àmbit d'aplicació

1. Aquesta llei és aplicable a les activitats comercials realitzades a les Illes Balears.
2. També és aplicable, amb caràcter supletori, a les activitats comercials que estiguin regides per la seva normativa específica.
3. Són excloses de l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei les activitats següents:
  - a) La venda realitzada per fabricants, dins del seu propi recinte industrial, dels residus i subproductes obtinguts en el procés de producció, llevat que aquests s'adrecin a consumidors finals.
  - b) La venda directa per agricultors i ramaders de productes agropecuaris en estat natural i en el seu lloc de producció, o en els centres cooperatius de recollida de producció, així com la d'arbres, flors i plantes produïdes a vivers, planters o hivernacles.
  - c) La venda realitzada per artesans dels seus productes als seus tallers de producció.

Article 3. Activitat comercial

1. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per activitat comercial la consistent a situar o oferir en el mercat productes naturals o elaborats, per compte propi o aliè, mitjançant persones físiques o jurídiques, així com els serveis que se'n deriven, independentment de la modalitat o del suport emprat per a la seva realització, tant si es du a terme en règim de comerç a l'engròs o al detall.
2. L'activitat comercial s'exercirà sota els principis de llibertat d'empresa, de defensa dels consumidors i usuaris, dels drets dels treballadors, de la lliure competència i, en el marc de l'economia de mercat, d'acord amb el que disposen l'article 38 de la Constitució i les lleis.

Article 4. Activitat comercial al detall

1. S'entén per activitat comercial al detall, als efectes d'aquesta llei, l'adquisició de mercaderies i la seva venda al consumidor final, així com també la prestació al públic de determinats serveis que constitueixin un acte de comerç.
2. (Sense contingut)¹

---

¹ Apartat declarat nul per la Sentència del Tribunal Constitucional núm. 26/2012, d'1 de març de 2012 (BOE núm. 75, de 28 de març).

Article 5. Activitat comercial a l'engròs

S'entén per activitat comercial a l'engròs, als efectes d'aquesta llei, la que té com a destinatari d'altres comerciants, industrials, empreses, entitats i institucions que no siguin consumidors finals.

Article 6. Qualificació de l'activitat comercial

1. No es modificaran les qualificacions d'activitat comercial a l'engròs o al detall assenyalades als articles anteriors, en aquells supòsits en què les mercaderies siguin sotmeses a processos d'elaboració, manipulació, transformació, congelació i descongelació, tractament o condicionament que siguin usuals en el comerç.

2. Tenen caràcter d'activitat a l'engròs o al detall, segons el cas, les transaccions de productes propis de les activitats extractives, agropecuàries, fabrils o artesanals.

Article 7. Prohibicions i restriccions al comerç

1. No podran exercir el comerç, a més de les persones físiques i jurídiques a qui els sigui específicament prohibit per la normativa vigent, els empresaris individuals o socials, als quals la normativa especial de l'activitat que desenvolupen els exigeixi dedicar-s'hi exclusivament.

2. Es prohibeix expressament l'exposició i venda de mercaderies al comprador, així com la tramesa o lliurament de catàlegs, fullets o publicitat d'aquestes, quan provinguin de persones l'activitat de les quals sigui distinta a la comercial i, com a conseqüència de l'activitat que els és pròpia, tinguin com a finalitat principal la realització de préstecs, dipòsits o operacions d'anàloga naturalesa, adherides a l'oferta comercial de la mercaderia, de tal manera que una no es pogués fer efectiva sense l'altra.

En tot cas, es presumirà l'existència d'aquestes actuacions en el supòsit que el comprador pogués realitzar comandes o adquirir mercaderies en els establiments d'aquelles.

3. Es prohibeix la venda ambulants o no sedentària en establiments turístics. Reglamentàriament es determinaran els supòsits especials i, de manera excepcional, es podran realitzar actes o exhibicions comercials en què hi pugui haver transaccions directes de béns o productes autòctons de les Illes Balears, per als quals s'haurà de disposar de l'autorització de la conselleria competent en matèria de comerç.

4. En l'àmbit territorial de les Illes Balears no es poden vendre begudes alcohòliques, sigui quina sigui la graduació, en qualsevol tipus d'establiment comercial, incloses les botigues de conveniència i les botigues annexes a les benzineres, a partir de les 24.00 hores i fins a les 08.00 hores de l'endemà.²

5. L'exposició i la venda de vehicles usats únicament podrà realitzar-se en establiments comercials.³

---

² Apartat modificat per l'article 16 de la Llei 10/2003, de 23 de desembre, de mesures tributàries i administratives (BOIB núm. 179 Ext., de 29 de desembre de 2003).

³ Apartat afegit per l'article 14 de la Llei 25/2006, de 27 de desembre, de mesures tributàries i administratives (BOIB núm. 188, de 30 de desembre de 2006).

6. Es prohibeix expressament la implantació d'establiments comercials en sòl que no tengui el caràcter i la condició d'urbà consolidat, definit en la legislació urbanística vigent, excepte quan es tracti d'establiments o activitats directament vinculats a explotacions agràries, ramaderes o forestals que s'hagin d'ubicar necessàriament en el medi rural i en els casos que estableix la legislació urbanística general.⁴

Article 8. Drets lingüístics dels consumidors

1. En els establiments regulats en aquesta llei, els consumidors tenen dret a ser atesos en alguna de les llengües oficials de les Illes Balears, i no podran ser discriminats o atesos incorrectament per raó de la llengua oficial que emprin.

2. En els establiments al detall que disposen d'una plantilla laboral de més de tres treballadors, els consumidors tenen, a més, el dret de ser atesos en la llengua oficial de les Illes Balears que escullin.

3. La senyalització i els cartells d'informació general de caràcter fix i els documents d'oferta de serveis per als consumidors dels establiments oberts al públic han de ser redactats, almenys, en català. Aquesta norma no s'aplica a les marques, als noms comercials i als rètols emparats per la legislació de la propietat industrial.

En els termes que reglamentàriament es determinin, els establiments comercials informaran els consumidors dels seus drets lingüístics mitjançant la col·locació dels anuncis corresponents.

4. Les administracions competents promouran l'ús progressiu de la llengua catalana en les activitats comercials, com també en els rètols, símbols i distintius dels establiments comercials de les Illes Balears.

TÍTOL II DEL FOMENT DE L'ACTIVITAT COMERCIAL

Article 9. Principis d'actuació dels poders públics

1. L'Administració de la comunitat autònoma ha de promoure el desenvolupament harmònic i la modernització de l'activitat comercial amb l'objectiu final d'incrementar la capacitat de competència de les empreses i de garantir una ocupació laboral estable en aquest sector.

2. Als efectes del que preveu el punt anterior, els òrgans competents establiran periòdicament programes d'incentius i ajudes, adreçats prioritàriament a:

- a) La modernització de les tècniques i dels mitjans de comercialització.
- b) La racionalització i la reducció dels costos del procés de distribució.
- c) La formació d'agrupacions o d'unitats integrades entre empreses de comerç.

---

⁴ Apartat afegit per l'article 1 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, de reforma de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears per a la transposició de la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior (BOIB núm. 186, de 22 de desembre de 2009); correcció d'errades (BOIB núm. 190 Ext., de 30 de desembre de 2009).

d) L'organització d'ensenyaments professionals als que es dediquen o s'hagin de dedicar a l'activitat comercial, en coordinació amb les conselleries competents en matèria d'educació i formació.

e) La realització d'estudis i d'investigacions tendents a un millor coneixement de les estructures i dels processos de comercialització.

f) La rectificació de les deficiències d'infraestructura comercial.

g) L'assistència tècnica per a l'empresa comercial.

h) La promoció d'un comerç just amb els països pobres, coadjuvant a l'equilibri nord-sud.

i) La creació, conjuntament amb les entitats locals i els consells insulars, de polígons de serveis per tal de facilitar al mercat el sòl apte per a magatzems i centres de distribució comercial.

3. El Govern de les Illes Balears promourà la igualtat d'oportunitats i afavorirà la formació tècnica i professional dels comerciants i dels treballadors d'aquest sector, i podrà establir, mitjançant disposicions normatives, els requisits d'homologació i de qualificació tècnica o d'experiència necessaris per a l'exercici d'una determinada activitat comercial o de serveis.

Article 10. Altres accions de foment

1. Els poders públics de les Illes Balears, en l'àmbit respectiu de competències, impulsaran l'associacionisme dels comerciants i l'adequada participació d'aquests davant les administracions públiques.

2. Sense perjudici d'allò que disposa la legislació de defensa dels consumidors i usuaris, les administracions competents fomentaran l'arbitratge com a instrument de solució dels conflictes derivats de l'activitat comercial.

TÍTOL III DEL CONSELL ASSESSOR DE COMERÇ DE LES ILLES BALEARS

Article 11. Consell Assessor de Comerç de les Illes Balears

1. Es crea el Consell Assessor de Comerç de les Illes Balears com a òrgan consultiu del Govern en les matèries regulades en aquesta llei.

2. Són funcions d'aquest òrgan:

a) Ser consultat a sol·licitud del Govern sobre qualsevol qüestió que afecti l'activitat comercial de les Illes Balears.⁵

b) Emetre el seu parer, a sol·licitud de les administracions territorials competents, en relació amb els instruments de planificació sectorial o d'ordenació territorial i urbanística, que afectin l'ordenació del comerç o les estructures comercials.

c) (Sense contingut).⁶

---

⁵ Apartat modificat per l'article 2 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

⁶ Apartat modificat per l'article 2 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

d) Proposar mesures de foment de l'activitat comercial, així com, estudiar i avaluar les que hagin de ser aprovades per l'Administració de la comunitat autònoma.

e) Qualsevol altra que li atribueixin les normes de rang legal o reglamentari.

3. Mitjançant una ordre del titular o de la titular de la conselleria competent en matèria de comerç del Govern de les Illes Balears, s'ha d'establir el règim de funcionament, l'organització i la composició del Consell Assessor de Comerç de les Illes Balears, el qual ha de tenir la representació dels agents econòmics i socials, així com dels consumidors i de les administracions territorials de les Illes Balears.⁷

TÍTOL IV RÈGIM ADMINISTRATIU DELS ESTABLIMENTS COMERCIALS

CAPÍTOL I CONCEPTE I CATEGORIES

Article 12. Concepte d'establiment comercial

1. Tenen la consideració d'establiments comercials, en el marc del que disposa l'article 334 del Codi Civil, els locals i les construccions o instal·lacions ubicats a terra de manera fixa i permanent, coberts o sense cobrir, exempts o no, exteriors o interiors d'una edificació, amb mostradors o sense, on s'exerceixen regularment activitats comercials de venda de productes a l'engròs o al detall, o de prestació de serveis d'aquesta naturalesa al públic, com també qualsevol altres recintes acotats que rebin aquella qualificació en virtut de disposició legal o reglamentària.

2. Els establiments comercials poden tenir caràcter individual o col·lectiu. Es consideren establiments de caràcter col·lectiu els conformatos per un conjunt d'establiments comercials individuals integrats en un edifici o complex d'edificis, en els quals s'exerceixen les activitats respectives de forma empresarialment independent, sempre que comparteixin la utilització d'algun dels elements següents:

a) L'existència d'un vial o espai lliure, preexistent o no, públic o privat, l'objectiu principal del qual sigui assegurar la circulació interna entre els distints establiments comercials, per a ús exclusiu dels clients i del personal dels establiments.

b) L'existència d'una àrea o àrees d'estacionament comunes o contigües als diferents establiments que no prohibeixin la circulació de vianants entre aquestes.

c) Estar units per una estructura jurídica comuna, controlada directament o indirectament almenys per un associat o que disposin d'una direcció, de dret o de fet, comuna.

d) L'existència d'un perímetre comú delimitat.⁸

3. S'entendrà per superfície útil per a l'exposició i venda d'articles tot l'espai habitualment accessible al públic, així com l'ocupat per mostradors, aparadors i expositors.

No es computarà com a superfície de venda la destinada a aparcament situada a l'aire lliure o sota terra, ni els llocs exteriors en els quals no s'exposin productes per vendre'ls, així

---

⁷ Apartat modificat per l'article 3 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

⁸ Apartat modificat per l'article 4 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

com tampoc l'espai anterior a les caixes registradores, les zones d'emmagatzematge no accessibles al públic, les de manipulació i les de serveis i d'infraestructures relacionats amb l'activitat de comerç.

4. Tenen la consideració de comerços turístics els establiments comercials qualificats així per la conselleria competent en matèria de comerç que prestin serveis en l'àmbit de les activitats turístiques i estiguin ubicats en una zona de gran aflluència turística.⁹

Article 13. Concepte de gran establiment comercial¹⁰

1. A les Illes Balears tenen la consideració de gran establiment comercial els establiments a l'engròs o al detall que tinguin una superfície útil per a l'exposició i la venda superior a 700 m² a l'illa de Mallorca; a 400 m² a les illes de Menorca i d'Eivissa, i a 200 m² a l'illa de Formentera.

Els criteris per aplicar unes superfícies diferents a les illes han estat motivats per raons d'interès general, relacionats amb la distribució comercial, amb la protecció mediambiental i de l'entorn urbà, amb l'ordenació del territori i amb la preservació del patrimoni històric i artístic, sense oblidar la diferent superfície de les illes.

2. Els mercats municipals i els mercats ambulants no tenen la consideració de gran establiment comercial, per la qual cosa només es requereix la llicència autonòmica de gran establiment comercial per a l'obertura, l'ampliació i el trasllat dels establiments individuals situats dins els mercats municipals si tenen una superfície útil per a l'exposició i la venda que superi els límits que fixa el punt anterior.

3. Quant a la modificació o ampliació dels establiments comercials qualificats com a gran establiment comercial, només serà exigible la llicència autonòmica si l'ampliació supera el 25% de la superfície útil dedicada a exposició i venda o si canvia l'activitat.

4. Quan l'objecte de l'establiment sigui l'exposició i la venda de forma exclusiva d'automòbils i vehicles de motor, de maquinària, d'equip industrial, d'embarcacions, d'aeronaus, de mobles de tot tipus, de material de construcció i d'elements propis de cuina i bany, tenen la consideració de gran establiment comercial els establiments a l'engròs o al detall que tinguin una superfície útil per a l'exposició i la venda superior a 2.000 m² a l'illa de Mallorca; a 1.500 m² a les illes de Menorca i d'Eivissa, i a 400 m² a l'illa de Formentera.

Article 14¹¹. Comparabilitat internacional de les estadístiques

Amb la finalitat de garantir la comparabilitat de la informació de les empreses corresponents al sector comercial, els poders públics de les Illes Balears han d'utilitzar sempre la Classificació Europea d'Activitats Econòmiques vigent.

---

⁹ Apartat afegit per l'article 14.1 de la Llei 25/2006, de 27 de desembre, de mesures tributàries i administratives (BOIB núm. 188, de 30 de desembre de 2006) i modificat per la Sentència del Tribunal Constitucional de 5 de desembre de 2013, que va declarar inconstitucional i nul el segon incís de l'apartat.

¹⁰ Article modificat per l'article 5 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

¹¹ Article modificat per l'article 6 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

CAPÍTOL II

LA LICÈNCIA AUTONÒMICA DE GRAN ESTABLIMENT COMERCIAL

Article 15. Règim jurídic de la llicència autonòmica de gran establiment comercial¹²

1. La implantació, l'ampliació de l'activitat o el trasllat de les instal·lacions destinades a establiments del tipus gran establiment comercial requereixen expressament la llicència autonòmica, amb caràcter previ a la sol·licitud, si pertoca, del permís municipal d'instal·lació de l'activitat corresponent.

Això no obstant, queden exempts de la necessitat d'obtenir la llicència autonòmica tots els supòsits que formin part de l'àmbit d'aplicació del Reial decret llei 19/2012, de 25 de maig, de mesures urgents de liberalització del comerç i de determinats serveis.¹³

2. Són nuls de ple dret els permisos municipals d'instal·lació i les llicències d'edificació i ús de sòl per a la nova ubicació, ampliació o trasllat de les activitats destinades a establiments del tipus gran establiment comercial que s'atorguin sense la llicència autonòmica prèvia o en contra de les seves determinacions.

3. En cas de grans establiments comercials individuals, l'empresa que hagi d'explotar l'activitat comercial concreta ha d'obtenir la llicència autonòmica abans de la petició del permís municipal d'instal·lació.

4. En cas d'establiments comercials de caràcter col·lectiu que tinguin la consideració de gran establiment comercial segons el que disposa l'article 13 d'aquesta Llei, el promotor ha d'obtenir la llicència autonòmica abans de la petició del permís municipal d'instal·lació.

5. El titular o la titular de la conselleria competent en matèria de comerç del Govern de les Illes Balears ha de resoldre motivadament l'atorgament o la denegació de la llicència autonòmica de gran establiment comercial, en aplicació dels criteris que estableix l'article 17 d'aquesta Llei.

6. Als efectes d'aplicar la normativa reguladora del procediment administratiu, el termini per notificar la resolució és de sis mesos i, una vegada transcorregut aquest termini, s'ha d'entendre atorgada per silenci administratiu positiu la llicència autonòmica de gran establiment comercial. En tot cas, es pot fer ús una sola vegada de la suspensió del termini màxim legal per notificar la resolució del procediment quan la complexitat de l'assumpte ho justifiqui. La suspensió del termini legal no pot superar els tres mesos.

7. El procediment de resolució sobre la llicència autonòmica d'implantació, ampliació o trasllat de gran establiment comercial dóna lloc al pagament d'una taxa per aquest concepte, de conformitat amb la normativa reguladora.

Article 16. Presentació i requisits de la sol·licitud de la llicència autonòmica de gran establiment comercial¹⁴

---

¹² Article modificat per l'article 7 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

¹³ Apartat modificat per la Disposició final setena de la Llei 13/2012, de 20 de novembre de mesures urgents per a l'activació econòmica en matèria d'indústria i energia, noves tecnologies, residus, aigües, altres activitats i mesures tributàries (BOIB núm. 177, de 29 de novembre de 2012).

¹⁴ Article modificat per l'article 8 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

Correspon a les persones físiques o jurídiques titulars de l'activitat comercial presentar la sol·licitud de la llicència autonòmica de gran establiment comercial en els casos que estableix l'article 13 d'aquesta Llei.

També estan obligats a sol·licitar la llicència autonòmica de gran establiment comercial les empreses promotores de projectes de grans establiments comercials col·lectius, així com els titulars d'una activitat comercial d'un gran establiment comercial individual situat dins un establiment col·lectiu. La sol·licitud, que es pot fer utilitzant mitjans electrònics, de manera presencial i per qualsevol de les formes que estableix l'article 38.4 de la Llei 30/1992, s'ha de dirigir a la conselleria competent en matèria de comerç del Govern de les Illes Balears acompanyada de la següent documentació:

a) Documentació identificativa del sol·licitant:

1. Inscripció de la societat, si n'és el cas, en el registre mercantil corresponent, amb la indicació del codi d'identificació fiscal (CIF) i de la Classificació nacional d'activitats econòmiques (CNAE 2009).

2. Domicili social de l'empresa, amb la indicació del telèfon, el fax i l'adreça electrònica.

3. Acreditació de la representació legal del peticionari.

b) Documentació relativa al projecte:

1. Memòria descriptiva del projecte, signada per un tècnic o tècnica competent, amb la indicació del coordinador o coordinadora, si n'és el cas, amb visat col·legial, i una explicació orientativa sobre l'establiment i totes les seves característiques, en particular, la ubicació, la superfície i la distribució de l'oferta comercial per plantes o per tipus d'establiment.

2. Aplicació del procediment del certificat energètic de l'establiment projectat. La qualificació energètica obtinguda ha de ser com a mínim B per als edificis als quals sigui d'aplicació el Reial decret 47/2007, de 19 de gener, pel qual s'aprova el Procediment bàsic per al certificat energètic d'edificis de nova construcció. Per a la resta d'edificis, quan tenguin normativa reguladora que els sigui d'aplicació, la qualificació energètica obtinguda ha de ser com a mínim C.

3. Plànols generals, signats per un tècnic o tècnica competent, amb visat col·legial, a escala i acotats, de la ubicació, els accessos i els aparcaments; de les plantes, els alçats i les seccions, i de la distribució orientativa de l'oferta, en els quals s'ha d'especificar la superfície de cada un dels locals.

4. Acreditació de la disponibilitat de l'immoble o terreny on es pretengui ubicar l'establiment projectat. Dita acreditació es farà per qualsevol de les formes admeses en dret i es referirà a la titularitat de la propietat o únicament del seu ús.

5. Inclusió de les mesures previstes per incrementar la qualitat de l'ocupació, amb una rellevància especial a la tipologia de la contractació laboral, i acreditació del compromís d'incorporació al mercat laboral de col·lectius de difícil inserció, com són les dones, els joves, els desocupats de llarga durada i, en general, els col·lectius més vulnerables.

6. En cas d'ampliacions i trasllats, és necessari aportar els plànols corresponents a l'establiment existent i al nou projecte.

c) Documentació administrativa:

1. Acreditació, mitjançant un certificat de l'ajuntament, de l'adequació de l'establiment projectat a les normes que estableixi l'instrument municipal sobre planejament general, als seus instruments de desplegament i de gestió urbanística, i a la resta de normes de competència municipal. Aquest certificat s'ha de notificar al peticionari en el termini màxim d'un mes i, en cas de no emetre'l en aquest termini, són directament responsables de complir l'obligació legal de lliurar-lo els funcionaris municipals que tinguin a càrrec seu el despatx d'aquest assumpte, així com l'autoritat municipal encarregada de la instrucció i de l'atorgament d'aquest certificat.

2. Justificant del pagament de la taxa corresponent segons la normativa d'aplicació.

Article 17. Tramitació de la sol·licitud de la llicència autonòmica de gran establiment Comercial¹⁵.

1. Un cop rebuda la sol·licitud, juntament amb tota la documentació preceptiva, la conselleria competent en matèria de comerç del Govern de les Illes Balears ha de cursar la sol·licitud el més aviat possible i, prèviament, ha de complir, dins els deu dies següents a la presentació en el registre, el que estableix la normativa reguladora del procediment administratiu.

2. La resolució de l'expedient s'ha de formular, motivadament, de conformitat amb els criteris següents:

a) L'establiment només es pot ubicar en sòl urbà consolidat, definit en la legislació urbanística vigent.

b) La plena concordança de l'establiment projectat a les normes que estableixi l'instrument municipal de planejament general, als seus instruments de desplegament i de gestió urbanística, i a la resta de normes de competència municipal, s'ha d'acreditar mitjançant el corresponent certificat de l'ajuntament.

Aquest certificat és vinculant per a la conselleria competent en la resolució quan sigui obstatiu.

c) L'estudi pertinent, redactat per un tècnic o una tècnica competent, amb visat col·legial, sobre el moviment de persones i vehicles que pugui generar l'establiment projectat. S'ha de valorar especialment:

c.1) La incidència a la xarxa viària i a la resta d'infraestructures públiques, així com l'existència de mitjans de transport col·lectiu suficients per satisfer els fluxos previsibles de públic i per desincentivar l'ús de vehicles particulars.

c.2) L'acreditació, si n'és el cas, de les tecnologies aplicables, de conformitat amb la normativa sectorial reguladora, per aconseguir una reducció de la contaminació acústica, de les emissions de gasos d'efecte hivernacle, del consum energètic, i de la generació i tractament de residus associats a l'activitat que es pretén dur a terme.

c.3) La dotació d'almenys una plaça d'aparcament per cada 35 m² de superfície útil per a l'exposició i la venda. Així mateix, s'ha de preveure la reserva de places per a persones discapacitades en els termes que estableix la normativa vigent.

c.4) Quan es tracti d'un gran establiment comercial amb una superfície útil per a l'exposició i la venda superior a 2.500 m², també s'ha d'acreditar la dotació, dins l'espai per a

---

¹⁵ Article modificat per l'article 9 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

ús exclusiu de l'establiment, d'una zona específica per a la càrrega i descàrrega, ponderada amb la superfície d'exposició i venda de l'establiment, així com amb les característiques de l'activitat de l'establiment respecte de la reposició de les mercaderies. En cap cas aquesta zona no pot interferir en la circulació general ni en la dels vehicles dels clients.

3. En aplicació del principi constitucional de seguretat jurídica, la possible disconformitat amb el dret a obtenir la llicència autonòmica de gran establiment comercial per silenci administratiu requereix, en tot cas, la tramitació d'un procediment de revisió d'ofici, amb les conseqüències jurídiques que hi siguin d'aplicació.

4. En cas d'inactivitat administrativa, la persona interessada pot instar la devolució de la taxa mitjançant el procediment d'aplicació pels ingressos indeguts.

Article 17 bis¹⁶. Caducitat i revocació de la llicència autonòmica de gran establiment comercial

1. Caducitat:

a) La llicència autonòmica de gran establiment comercial té vigència indefinida. Això no obstant, aquesta llicència s'ha de declarar caducada, una vegada tramitat prèviament el procediment corresponent, amb audiència a la persona interessada, en els supòsits següents:

1. Per haver transcorregut el termini de quatre mesos, a comptar des de la notificació de la llicència autonòmica de gran establiment comercial, sense que s'hagi sol·licitat a l'ajuntament respecte el permís d'instal·lació.

2. Per haver-se incomplert el termini que fixi la llicència municipal d'edificació i ús del sòl per a l'inici de les obres.

b) De conformitat amb la normativa reguladora del procediment administratiu, es pot concedir una ampliació dels terminis establerts quan ho aconsellin les circumstàncies.

2. Revocació:

Es pot revocar la llicència autonòmica de gran establiment comercial, una vegada tramitat prèviament el procediment corresponent, amb audiència a la persona interessada, sense que això impliqui cap indemnització, en els supòsits següents:

a) Per haver-se incomplert les determinacions que estableixi la llicència autonòmica de gran establiment comercial.

b) Per haver-se denegat o per haver caducat el permís d'instal·lació, la llicència d'edificació i ús del sòl o la llicència d'obertura i funcionament.

TÍTOL V HORARIS COMERCIALS

Article 18. Horaris en dies feiners¹⁷

---

¹⁶ Article afegit per l'article 10 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

Cada comerciant, tant a l'engròs com al detall, ha de determinar l'horari d'obertura i de tancament dels seus establiments comercials, com els dies en què ha de desenvolupar la seva activitat, amb un màxim de 90 hores setmanals, sens perjudici dels drets reconeguts als treballadors a la normativa laboral.

Article 19. Publicitat d'horaris

A tots els establiments comercials ha de figurar la informació del calendari diari d'obertura i de tancament en un lloc visible, tant a l'interior com a l'exterior, fins i tot quan l'establiment sigui tancat. El text d'aquesta informació ha de constar, almenys, en català.

Article 20. Activitat en diumenges i festius¹⁸

1. El nombre màxim de diumenges i altres festius en què podran romandre oberts al públic els establiments comercials sotmesos al règim general d'horaris comercials és de deu a l'any.

2. Les dates corresponents als diumenges i altres festius d'obertura autoritzada s'han de determinar anualment, d'acord amb els criteris que estableix l'apartat 5 de l'article 4 de la Llei 1/2004, de 21 de desembre, d'horaris comercials, amb l'audiència prèvia del Consell Assessor de Comerç de les Illes Balears, mitjançant un acord del Consell de Govern, que s'ha de publicar en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

3. Cada comerciant determina lliurement l'horari corresponent a cada diumenge o dia festiu en el qual exerceixi l'activitat.

Article 21. Supòsits exclosos de l'horari general

1. Les limitacions establertes als articles anteriors d'aquest títol no seran d'aplicació:

a) Als establiments comercials l'oferta habitual dels quals sigui predominantment constituïda per venda de pastisseria i rebosteria, pa, plats preparats, premsa, combustibles i carburants, flors i plantes, i les anomenades botigues de conveniència; així com tampoc als instal·lats a estacions, ports, aeroports i mitjans de transport terrestre, marítim i aeri, i als situats dins els establiments hotelers.

S'entendrà que existeix oferta habitual predominant, als efectes de l'establert a l'apartat anterior, quan el nombre de les referències autoritzades supera en més d'un 50% les no autoritzades.

Els diumenges o festius no es podran vendre altres articles que no siguin aquells que hagin justificat, si pertoca, la consideració d'establiment amb llibertat d'obertura els dies festius.

b) Als establiments comercials situats a zones de gran afluència turística, d'acord amb l'establert a l'article següent.¹⁹

---

¹⁷ Article modificat per l'article primer del Decret Llei 11/2012, de 19 d'octubre, pel qual es modifica la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears (BOIB núm. 155, de 23 d'octubre de 2012).

¹⁸ Article modificat per l'article segon del Decret Llei 11/2012, de 19 d'octubre, esmentat en la nota 17.

c) Als mercats i mercadets de venda ambulants autoritzats pels ajuntaments i als establiments del seu entorn immediat, degudament delimitat per la corresponent entitat local.

2. S'entenen per botigues de conveniència les que, amb una superfície útil de venda no superior a 500 m², romanguin obertes al públic almenys 18 hores al dia i distribueixin la seva oferta, de forma similar, entre els productes següents: llibres, premsa i revistes, productes d'alimentació, discs, vídeos, joguines, regals i productes diversos.

3. En tot cas, i en aplicació de la Llei estatal 1/2004, de 21 de desembre, d'horaris comercials, els establiments amb una superfície útil d'exposició i venda inferior a 300 m², exclosos els pertanyents a empreses o grups de distribució que no tinguin la consideració de petita i mitjana empresa segons la legislació vigent, tenen plena llibertat per determinar els dies i les hores d'obertura al públic.²⁰

Article 22. Determinació de zones de gran afluència turística²¹

Els ajuntaments, per mitjà d'un acord motivat adoptat pel ple, que ha de tenir en compte les circumstàncies i els llistats a què es refereixen els apartats 4 i 5 de l'article 5 de la Llei 1/2004, de 21 de desembre, d'horaris comercials, i la disposició final segona del Reial decret llei 20/2012, de 13 de juliol, de mesures per garantir l'estabilitat pressupostària i de foment de la competitivitat d'horaris comercials, poden proposar a la conselleria competent en matèria de comerç les parts del territori municipal que es puguin considerar zones de gran afluència turística a l'efecte de l'exclusió de la limitació d'horaris d'aquesta Llei.

TÍTOL VI ACTIVITATS DE PROMOCIÓ DE VENDES

Article 23. Vendes de promoció o d'oferta

1. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per venda de promoció o d'oferta la que té per finalitat donar a conèixer el nou producte o article, o aconseguir l'augment de venda dels existents, o el desenvolupament d'un o diversos comerços, mitjançant l'oferta d'un article o grup d'articles homogenis.

2. La venda de promoció haurà d'anar precedida o acompanyada de la suficient informació al públic, on haurà de figurar amb claredat:

- a) El producte o productes objecte de promoció.
- b) Les condicions de venda, preu habitual i descompte.
- c) El període de vigència de la promoció.

3. Es prohibeix la realització de qualsevol tipus de promoció comercial que, per les circumstàncies en què es practica, generi confusió amb altra modalitat de promoció distinta i sigui susceptible, objectivament, de provocar el fet d'eludir les normes aplicables, així com aquella que no disposi d'existències suficients per fer front a l'oferta.

---

¹⁹ La darrera frase de l'apartat b) del punt 1 de l'article 21 ha estat suprimida per l'article 11 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

²⁰ Apartat modificat per l'article tercer del Decret llei 11/2012, de 19 d'octubre, esmentat en la nota 17.

²¹ Article modificat per l'article quart del Decret llei 11/2012, de 19 d'octubre, esmentat en la nota 17.

4. Els articles que es vulguin vendre com a productes en promoció es poden adquirir amb aquesta finalitat exclusiva, no poden estar deteriorats, ni tampoc ser d'una qualitat pitjor que els mateixos productes que hagin de ser objecte de futura oferta ordinària a preu normal.²²

Article 24. Vendes amb obsequi

1. Es consideren vendes amb obsequi aquelles en les quals el comerciant utilitzi concursos, sortejos, regals, vals, premis o similars, vinculats a l'oferta o promoció de productes regulats a l'article anterior.

2. Seran d'aplicació a les vendes amb obsequi les regles següents:

a) Durant el període d'oferta de venda amb obsequi queda prohibit modificar a l'alça el preu, així com disminuir la qualitat del producte.

b) El nombre d'existències amb què compti el comerciant per fer front a l'obligació d'entrega dels obsequis, així com les bases per les quals es regulen els concursos, sortejos o similars, hauran de constar a l'envàs o embolcall del producte de què es tracti o, si aquest hi manca, hauran de ser divulgades adequadament.

c) Els béns o serveis en què consisteixin els objectes o incentius promocionals, s'hauran d'entregar al comprador en el moment de la compra o bé en un termini màxim de dos mesos, a comptar des que el comprador reuneixi els requisits exigits.

Article 25. Vendes en rebaixes

1. S'entén que existeix venda en rebaixes quan els articles objecte d'aquesta s'ofereixen en el mateix establiment on s'exerceix habitualment l'activitat comercial, a un preu inferior al fixat abans de la venda esmentada.

2. Els articles rebaixats han d'haver estat inclosos amb anterioritat, i durant un mínim d'un mes, en l'oferta habitual de vendes.²³

3. Les vendes en rebaixes poden tenir lloc en els períodes estacionals de més interès comercial segons el criteri de cada comerciant. La durada de cada període de rebaixes, la decideix lliurament cada comerciant i s'ha d'indicar expressament en l'anunci.²⁴

4. No podrà anunciar-se la venda en rebaixes d'un establiment comercial quan afecti menys de la meitat dels productes oferts, sense perjudici que pugui anunciar-se la de cada producte o article en concret.

5. En el supòsit que les ofertes en rebaixes no afectin la totalitat dels productes comercialitzats, els rebaixats seran degudament identificats i diferenciats de la resta.

6. En tot cas, les reduccions dels preus es consignaran exhibint devora del preu habitual el preu rebaixat dels mateixos productes comercialitzats a l'establiment.

Article 26. Vendes en liquidació

---

²² Apartat afegit per l'article cinquè del Decret llei 11/2012, de 19 d'octubre, esmentat en la nota 17.

²³ Apartat modificat per l'article sisè del Decret llei 11/2012, de 19 d'octubre, esmentat en la nota 17.

²⁴ Apartat modificat per l'article sisè del Decret llei 11/2012, de 19 d'octubre, esmentat en la nota 17.

Als efectes prevists als articles 30 i 31 de la Llei 7/1996, de 15 de gener, de ordenació del comerç minorista, s'hauran d'acomplir els requisits següents:

a) En el supòsit que una empresa sigui titular de diversos establiments comercials de la mateixa activitat, el cessament total o parcial de l'activitat de comerç haurà de ser de tots. El tancament total o parcial d'un sol punt de venda no tindrà la consideració de cessament total o parcial, sinó de canvi de local.

b) La liquidació per la realització d'obres d'importància, només serà possible quan aquestes requereixin el tancament del local.

c) La liquidació en els supòsits de força major només serà possible quan obstaculitzi el desenvolupament normal del negoci per un període continuat com a mínim d'un mes.

d) La liquidació dels productes ha d'efectuar-se en el mateix local o locals afectats on es venia habitualment, excepte en els casos de tancament imminent del local i en els de força major.

e) En tot cas, s'haurà de comunicar a la conselleria competent en matèria de comerç aquest tipus de venda de caràcter excepcional.

Article 27. Venda de saldos

D'acord amb els articles 28 i 29 de la Llei 7/1996, de 15 de gener, de ordenació del comerç minorista, en aquesta modalitat de venda s'hauran d'acomplir les determinacions següents:

a) (Sense contingut)²⁵

b) Els comerciants podran practicar la venda de saldos, sempre que siguin degudament senyalitzats i separats de la resta de les promocions. Informaran de la durada dels saldos i, en cas de ser permanents, faran constar tal circumstància.

c) En l'activitat de promoció de saldos, s'emprarà la denominació de saldos o restes, i es prestarà especial atenció que els suggeriments de l'existència d'avantatges econòmics per al consumidor, es corresponguin amb la realitat dels productes objecte d'aquests.

d) Si s'ofereixen com a saldos articles defectuosos o deteriorats, haurà de constar expressament aquesta circumstància, de forma que siguin susceptibles de ser identificats pel consumidor.

e) (Sense contingut)²⁶

Article 28. Altres normes sobre promoció de vendes²⁷

1. Les activitats de promoció de vendes es poden simultaniejar en un mateix establiment comercial, excepte en els casos de vendes en liquidació, sempre que hi hagi la deguda separació entre aquestes i es respectin els deures d'informació.

2. En cap cas, la utilització de les activitats de promoció de vendes es pot condicionar a l'existència d'una reducció percentual mínima o màxima.

---

²⁵ Apartat declarat nul per la Sentència del Tribunal Constitucional esmentada en la nota 1.

²⁶ Apartat suprimit per l'article setè del Decret Llei 11/2012, de 19 d'octubre, esmentat en la nota 17.

²⁷ Article afegit per l'article vuitè del Decret Llei 11/2012, de 19 d'octubre, esmentat en la nota 17.

TÍTOL VII VENDES ESPECIALS I VENDES A PÈRDUES

CAPÍTOL I VENDES ESPECIALS

Article 29. Venda automàtica

1. És venda automàtica la forma de distribució detallista en la qual es posa a disposició del consumidor el producte o servei, perquè aquest l'adquireixi mitjançant acció de qualsevol tipus de mecanisme i previ pagament del seu import.

2. A totes les màquines automàtiques haurà de figurar la indicació que torna canvi de moneda, així com el tipus de moneda fraccionària amb què funciona.

3. No es podran comercialitzar productes alimentaris que no siguin envasats i etiquetats conformement amb la normativa aplicable.

4. Les màquines destinades a aquest tipus de vendes hauran d'haver estat homologades per l'òrgan competent, i hauran de complir tot els altres requisits que es determinin reglamentàriament.

Article 30. Venda a distància. Requisits

1. És venda a distància la forma de distribució comercial detallista que es du a terme, prèvia oferta realitzada per qualsevol mitjà de comunicació social i de transmissió electrònica entre persones distants, i que posa en coneixement dels consumidors la forma d'efectuar-ne les comandes.

2. Es requerirà que totes les ofertes de venda a distància continguin, de forma clara i inequívoca, les dades informatives següents:

a) La identitat de l'oferent i el seu número d'inscripció en el registre corresponent.²⁸

b) El producte o servei que s'ofereixi, amb una descripció sobre la seva naturalesa, quantitat, qualitat i possibilitats de consum o d'ús que en faciliti la identificació.

c) El preu total a pagar, on se separarà l'import de les despeses de tramesa, si aquestes són a càrrec del consumidor, i on s'especificarà el sistema de reembossament.

d) El termini màxim de recepció o posada a disposició del consumidor del producte o servei objecte de la transacció des del moment de la recepció de la comanda.

e) La fixació d'un període de reflexió, no inferior a set dies, durant el qual el consumidor pot retornar el producte i rebre la quantitat satisfeta. Aquest període de reflexió no es donarà en els productes peribles.

f) El sistema de devolució, amb la informació que, en cas de disconformitat amb la tramesa, les despeses corresponents seran a càrrec del comerciant, abans d'haver transcorregut el període de reflexió.

---

²⁸ Apartat modificat per l'article 14 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

Article 31. Concepte de venda ambulat

Es considera venda ambulat o no sedentària la realitzada fora d'un establiment comercial permanent, de manera habitual, ocasional, periòdica o continuada, en els perímetres o llocs autoritzats com cal a instal·lacions comercials desmuntables o transportables, inclosos els camions-botiga. En tot cas, la venda no sedentària únicament es podrà dur a terme a mercats fixos, periòdics o ocasionals així com a llocs instal·lats a la via pública per a productes de naturalesa estacional.

Article 32. Regulació de la venda ambulat

1. A les Illes Balears solament es podrà exercir la venda ambulat amb autorització prèvia i als municipis on estigui regulada mitjançant ordenança.

2. La regulació municipal de la venda ambulat haurà de preveure, com a mínim:

a) (Sense contingut) ²⁹

b) La determinació de les característiques dels tipus de venda ambulat, que es diferenciaran en:

b.1. Mercats periòdics de caràcter tradicional o de nova implantació, ubicats a llocs o espais determinats i de periodicitat fixa. Aquests només es podran realitzar durant un màxim de dos dies a la setmana, amb l'excepció dels usos i costums.³⁰

b.2. Mercats dedicats a la venda de productes artesanals.

b.3. Mercats ocasionals instal·lats amb motiu de fires, festes o esdeveniments populars.

b.4. Venda realitzada en camions-botiga o llocs instal·lats a la via pública que s'autoritzin en circumstàncies i condicions precises.

c) La determinació de les infraestructures sanitàries que es posin a disposició dels venedors ambulants.

3. L'autorització municipal indicarà els productes a què es refereix, així com els llocs, els dies i les hores en què podrà realitzar-se la venda ambulat pels seus titulars.

4. El venedor ambulat haurà d'informar, mitjançant un cartell visible, de la direcció on s'hauran d'atendre, si pertoca, les reclamacions dels consumidors. Aquesta direcció haurà de figurar, en tot cas, a la factura o al comprovant de la venda.

Article 33. Concepte de venda a domicili

1. Es considera venda a domicili, als efectes d'aquesta llei, la realitzada professionalment mitjançant la visita del venedor, o dels seus empleats, mandatari, comissionistes o agents, per oferir els productes o serveis al lloc que designi el consumidor o possible comprador. No es considerarà venda a domicili la venda per correspondència o mitjançant catàleg, ni l'efectuada en l'establiment comercial per telèfon o per correu electrònic, seguida del repartiment a domicili dels productes adquirits.

---

²⁹ Apartat suprimit per l'article 15 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

³⁰ La paraula 'anterior' ha estat suprimita per l'article 15 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

2. Tendran igualment la consideració de venda a domicili les anomenades “vendes de reunió” d’un grup de persones, convocades per una d’aquestes, a instància o d’acord amb el venedor.

3. En els supòsits regulats a aquest article s’haurà d’acomplir la normativa reguladora del producte que es ven, i no podran ser objecte de venda els productes la regulació dels quals prohibeixi aquest tipus de venda, especialment els alimentaris i aquells que, per la forma de presentació, no compleixin les normes tecnicosanitàries o de seguretat.

Article 34. Publicitat en la venda a domicili

1. La publicitat de l’oferta relativa a la venda a domicili que haurà de ser lliurada al consumidor inclourà, almenys, els extrems següents:

- a) Identificació i domicili de l’empresa.
- b) (Sense contingut).³¹
- c) Dades essencials del producte, de manera que en permetin la identificació inequívoca.
- d) Preu, forma i condicions de pagament, i, si n’és el cas, despeses i termini de lliurament.

2. Així mateix, i d’acord amb el que disposa l’article 5.1 de la Llei 26/1991, de 21 de novembre, de medidas de protección de los consumidores para el supuesto de contratos celebrados fuera de establecimiento mercantil, el venedor està obligat a posar en coneixement del consumidor, per escrit, del dret que l’empara de disposar d’un període de reflexió d’almenys 7 dies, durant el qual pot decidir la devolució del producte de què es tracti, i rebre les quantitats que hagi entregat, excepte en el cas de productes peribles.

CAPÍTOL II VENDA A PÈRDUES

Article 35. Concepte i característiques

1. Es prohibeix la venda a pèrdues, en els termes establerts a l’article 14 de la Llei de ordenación del comercio minorista.

2. (Sense contingut).³²

TÍTOL VIII DEL REGISTRE GENERAL DE COMERÇ DE LES ILLES BALEARS

Article 36. El Registre general de comerç de les Illes Balears

1. Amb la finalitat de disposar de les dades necessàries per conèixer i valorar les estructures comercials a les Illes Balears i de garantir els drets dels consumidors i dels usuaris, es crea el Registre General de Comerç de les Illes Balears, adscrit a la conselleria competent en

---

³¹ Apartat suprimit per l’article 16 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

³² Apartat declarat nul per la Sentència del Tribunal Constitucional esmentada en la nota 1.

matèria de comerç del Govern de les Illes Balears, el qual ha d'estar integrat per les seccions que es determinin reglamentàriament.³³

2. El Registre és públic i la inscripció hi és obligatòria, gratuïta i considerada condició imprescindible per optar a qualsevol de les línies d'ajuda convocades per l'Administració de la Comunitat Autònoma o per participar activament en els programes específics. També és obligatori comunicar la variació de les dades inscrites. La inscripció i la comunicació de la variació de les dades s'han d'efectuar dins el termini màxim de tres mesos a partir de l'inici de l'activitat o de la variació de les dades.³⁴

3. Reglamentàriament s'han de determinar les dades, els requisits, el procediment i els efectes de les inscripcions en el Registre general de comerç de les Illes Balears i en les seves seccions.

Article 37³⁵

(Sense contingut)

Article 38³⁶

(Sense contingut)

Article 39³⁷

(Sense contingut)

Article 40³⁸

(Sense contingut)

Article 41³⁹

(Sense contingut)

Article 42⁴⁰

(Sense contingut)

TÍTOL IX DE LA FUNCIO INSPECTORA I DEL RÈGIM SANCIONADOR

CAPÍTOL I DE LA INSPECCIÓ

Article 43. Òrgans competents

---

³³ Punt modificat per l'article 17 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

³⁴ Punt modificat per l'article 17 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

³⁵ Article suprimit per l'article 18 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

³⁶ Article suprimit per l'article 18 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

³⁷ Article suprimit per l'article 18 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

³⁸ Article suprimit per l'article 18 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

³⁹ Article suprimit per l'article 18 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

⁴⁰ Article suprimit per l'article 18 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

Correspon al Govern de les Illes Balears, a través de la conselleria competent en matèria de comerç, l'exercici de la funció inspectora per tal de garantir el compliment d'aquesta llei.

Article 44. Del personal de la inspecció

1. En l'exercici de les seves funcions, el personal inspector actuarà amb independència, sense perjudici de la vinculació orgànica i funcional a l'autoritat administrativa. Els inspectors tendran la consideració d'agent de l'autoritat, i podran sol·licitar la cooperació de les forces i els cossos de seguretat de l'Estat i de la Policia Local.

2. Els inspectors de comerç seran proveïts de la documentació que n'acrediti la condició i tendran l'obligació d'exhibir-la quan n'exerceixen les funcions.

3. El personal de la inspecció de comerç tendrà l'obligació de complir amb el deure de secret professional.

Article 45. De les actes d'inspecció

1. A cada visita d'inspecció, el personal n'ha d'aixecar acta amb el resultat d'aquesta.

2. Reglamentàriament es determinarà el procediment de la inspecció i el contingut de les actes d'inspecció.

CAPÍTOL II INFRACCIONS ADMINISTRATIVES

Article 46. Infraccions

1. Sense perjudici de les responsabilitats d'altra índole que es puguin derivar, constitueixen infraccions administratives en matèria de comerç interior, les accions o omissions tipificades en aquesta llei.

2. Les infraccions es classifiquen en lleus, greus i molt greus.

Article 47. Responsabilitat

La responsabilitat administrativa per les infraccions tipificades en aquesta llei correspondrà a la persona física o jurídica que realitzi les accions o omissions tipificades en aquesta llei. Es presumirà que aquestes s'han realitzat pels titulars de l'empresa o de l'activitat comercial de què es tracti.

Article 48. Infraccions lleus

Es consideren infraccions lleus, les següents:

a) La no exhibició de la necessària autorització, homologació o comunicació en la forma legal o reglamentària establerta.

b) L'incompliment de l'obligació d'informar el públic sobre els dies i les hores d'obertura i de tancament dels establiments comercials, o no fer-ho en un lloc visible de l'establiment.

- c) L' incompliment dels horaris comercials quan no constitueixi falta greu o molt greu.
- d) L' incompliment de les obligacions d'inscripció i de comunicació de variació de dades en les seccions del Registre General de Comerç de les Illes Balears.⁴¹
- e) L' incompliment de les obligacions establertes en aquesta llei o en les disposicions reglamentàries de desplaçament quan no estigui tipificat com a infracció greu o molt greu.⁴²

Article 49. Infraccions greus

Es consideren infraccions greus, les següents:

- a) La negativa o resistència a subministrar dades o a facilitar la informació requerida per les autoritats o els seus agents i funcionaris de l'administració comercial en l'exercici de les seves funcions de comprovació, i el subministrament d'informació inexacta o incompleta.
- b) Realitzar vendes a pèrdues.
- c) Exigir preus superiors a aquells que haguessin estat objecte de fixació administrativa.
- d) L'obertura de l'establiment comercial en diumenge o dia festiu no autoritzat per a la realització d'activitats comercials.
- e) L' incompliment de la prohibició que descriu l'article 7.2 d'aquesta llei.⁴³
- f) La venda sota l'anunci o la denominació de "vendes amb obsequi", "vendes en rebaixes", "vendes en liquidació", "vendes de promoció d'oferta" o "vendes de saldos", amb inobservança de les prescripcions establertes a aquesta llei.
- g) L'afectació dels objectes ofertats a les vendes amb obsequi, en rebaixa o en liquidació, per alguna causa que en redueixi el valor del mercat.
- h) El falsejament, a les vendes promocionals, de la publicitat de la seva oferta.
- i) L'oferta d'operacions en cadena o piràmide en la forma prohibida per la Llei 7/1996, de 15 de gener, de ordenació del comerç minorista.
- j) Modificar, durant el període de durada de l'oferta de vendes amb obsequi, el preu o la qualitat del producte.
- k) L' incompliment del règim establert sobre lliurament dels obsequis promocionals.
- l) Anunciar vendes com si fossin de fabricant o majorista, amb incompliment de l'establert al respecte per l'article 35 de la Llei 7/1996, de 15 de gener, de ordenació del comerç minorista.
- m) L' incompliment dels terminis de garantia i serveis postvenda, així com de la custòdia dels articles.
- n) L' incompliment del règim establert a la Llei 26/1991, de 21 de novembre, de protecció dels consumidors, per a les vendes a domicili.
- o) Les actuacions que impedeixin o dificultin l'exercici dels drets lingüístics reconeguts en aquesta llei.
- p) La venda ambulants o no sedentària en establiments turístics, no autoritzada per la conselleria competent en matèria de comerç.

---

⁴¹ Apartat modificat per l'article 46 de la Llei 13/2005, de 27 de desembre, de mesures tributàries i administratives (BOIB núm. 196, de 31 de desembre de 2005).

⁴² Apartat afegit per l'article 46 de la Llei 13/2005, de 27 de desembre, de mesures tributàries i administratives (BOIB núm. 196, de 31 de desembre de 2005).

⁴³ Apartat afegit per l'article 19 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

- q) L'exercici d'activitats comercials que no hagin obtingut autorització, quan aquesta sigui preceptiva d'acord amb aquesta llei.
- r) La venda d'alcohol en els supòsits prohibits a l'article 7.4 d'aquesta llei.
- s) La reincidència en infraccions lleus. S'entendrà que hi ha reincidència en infraccions lleus si es donen els requisits establerts a l'article 67 de la Llei 7/1996, de 15 de gener, ja esmentada.
- t) L'exposició i la venda de vehicles usats fora d'establiments comercials.⁴⁴

Article 50. Infraccions molt greus ⁴⁵

Es consideren infraccions molt greus les següents:

- a) La negativa o resistència a subministrar dades o a facilitar la informació requerida per les autoritats o els seus agents en l'exercici de les seves funcions d'inspecció, quan s'efectuï acompanyada de violència física o verbal o de qualsevol altra forma de pressió.
- b) No disposar de la llicència autonòmica de gran establiment comercial, quan aquesta sigui preceptiva d'acord amb l'article 13 d'aquesta llei. ⁴⁶
- c) Les que, havent-se qualificat com a greus, hagin suposat una facturació anual superior a 600.000,00 euros.
- d) La reincidència en infraccions greus. S'entén que hi ha reincidència en infraccions greus si es donen els requisits establerts en l'article 67 de la Llei 7/1996, de 15 de gener, d'ordenació del comerç detallista.

Article 51. Prescripció de les infraccions

Les infraccions regulades en aquesta llei prescriuen: als tres anys, les qualificades de molt greus; als dos anys, les qualificades de greus; i als sis mesos, les qualificades de lleus.

CAPÍTOL III SANCIONS

Article 52. Tipologia de les sancions

1. Les infraccions assenyalades en aquesta llei donaran lloc a la imposició de les sancions següents:
- a) Admonició.
  - b) Multa.
  - c) Tancament de l'establiment o suspensió de l'activitat comercial, per un termini màxim d'un any.

---

⁴⁴ Apartat afegit per l'article 14 de la Llei 25/2006, de 27 de desembre, de mesures tributàries i administratives (BOIB núm. 188, de 30 de desembre de 2006).

⁴⁵ Article modificat per l'article 32 de la Llei 8/2004, de 23 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública (BOIB núm. 186, de 30 de desembre de 2004).

⁴⁶ Apartat modificat per l'article 20 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

2. La comissió de les infraccions molt greus durà implícita la prohibició d'obtenir subvencions i ajudes públiques durant un termini màxim de dos anys.

Article 53. Sancions

Les sancions aplicables per a les infraccions són les següents:

a) Les infraccions lleus se sancionaran amb admonició o multa de 150 euros fins a 1.500 euros.

b) Les infraccions greus se sancionaran amb una multa de 1.501,00 euros fins a 60.000,00 euros.⁴⁷

c) Les infraccions molt greus se sancionaran amb una multa de 60.001,00 euros fins a 600.000,00 euros, i en el supòsit que hagin significat un greu risc per a la salut, un greu perjudici econòmic o hagin generat una àmplia alarma social, suposaran, a més a més, el tancament de l'establiment o la suspensió de l'activitat comercial per un termini màxim d'un any.⁴⁸

Article 54. Graduació de les sancions

1. Les sancions s'han de graduar sobretot en funció de la transcendència social de la infracció, la situació de predomini de l'infractor en el mercat, la naturalesa dels perjudicis causats, el volum de la facturació a la qual afecta, el grau de voluntarietat o d'intencionalitat de l'infractor, i també la reincidència per haver comès, en el termini d'un any, més d'una infracció de la mateixa naturalesa, la quantia del benefici obtingut, la capacitat econòmica de l'infractor i el termini de temps durant el qual s'hagi comès la infracció.⁴⁹

2. Quan el benefici que resulti d'una infracció sigui superior a la sanció que pertoqui, aquesta es podrà incrementar en la quantia equivalent al benefici obtingut.

3. Quan a la comissió d'una infracció s'acrediti l'existència d'un risc, de danys o perjudicis per a la salut de les persones, d'alteració de la lliure competència o de discriminació per raó de naixença, llengua, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social, la sanció que pertoqui serà incrementada fins a un 200% de la seva quantia.

Article 55. Òrgans competents

Els òrgans competents per resoldre el procediment sancionador i imposar les sancions, així com per a l'adopció de les mesures cautelars pertinents, són:

---

⁴⁷ Apartat modificat per l'article 32 de la Llei 8/2004, de 23 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública (BOIB núm. 186, de 30 de desembre de 2004).

⁴⁸ Apartat modificat per l'article 32 de la Llei 8/2004, de 23 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública (BOIB núm. 186, de 30 de desembre de 2004).

⁴⁹ Apartat modificat per l'article 32 de la Llei 8/2004, de 23 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública (BOIB núm. 186, de 30 de desembre de 2004).

a) El director general que tengui atribuïdes les competències en matèria de comerç, en les infraccions lleus.

b) El conseller competent en matèria de comerç, en les infraccions greus i en tot tipus de mesures cautelars.

c) El Consell de Govern de les Illes Balears, per als supòsits de les infraccions molt greus i de tancament temporal de l'empresa o de l'establiment infractor.

Article 56. Mesures cautelars

1. L'autoritat competent per a la incoació del procediment sancionador podrà acordar, en qualsevol moment del procediment, mitjançant resolució motivada i amb audiència prèvia de la persona interessada, l'adopció de les mesures cautelars adients, sempre que concorrin circumstàncies greus que afectin la seguretat de les persones o dels béns, que suposin un perjudici greu o manifest de difícil reparació, o que sigui necessari per assegurar l'eficàcia de la resolució que, si pertoca, hi pot recaure.

2. Aquestes mesures cautelars, que no tendran el caràcter de sanció, podran mantenir-se durant el temps necessari per a la rectificació dels defectes existents i com a màxim fins a la resolució del procediment.

3. Quan es produeixi la infracció prevista en l'article 50 b) d'aquesta llei, l'òrgan competent per a la incoació de l'expedient sancionador pot acordar el tancament de l'establiment, en el cas que aquest sigui obert al públic, com a mesura cautelar que garanteixi l'eficàcia del que disposa aquesta llei respecte de la necessitat d'obtenir llicència autonòmica prèvia de gran establiment comercial, sense que sigui necessària l'audiència prèvia de l'interessat.⁵⁰

Article 57. Prescripció de les sancions

Les sancions prescriuen als tres anys, les qualificades de molt greus; als dos anys, les qualificades de greus; i als sis mesos, les qualificades de lleus. Aquests terminis s'han de comptar a partir de la fermesa de la resolució sancionadora.

TÍTOL X EQUIPAMENTS COMERCIALS

Article 58⁵¹. Ordenació territorial de determinats equipaments comercials

Els consells insulars, mitjançant les previsions oportunes en el pla territorial insular respectiu o a través de l'elaboració i l'aprovació específica d'un pla director sectorial, poden establir l'ordenació i les mesures de foment del sector comercial per aconseguir un desenvolupament harmoniós i coherent de l'ocupació i la utilització del sòl destinat a l'exercici

---

⁵⁰ Apartat afegit per l'article 32 de la Llei 8/2004, de 23 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública (BOIB núm. 186, de 30 de desembre de 2004).

⁵¹ Article modificat per l'article 21 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

d'activitats comercials, així com un major ordre geogràfic, econòmic i social amb uns mínims de qualitat arquitectònica de les construccions comercials.

Article 59. Objectius de l'ordenació territorial de determinats equipaments comercials⁵²

Per tal d'assolir un nivell adequat d'equipament comercial i una distribució insular correcta, el pla territorial o el pla director sectorial corresponent, a més d'observar els mandats que imposin la legislació i les directrius d'ordenació territorial, pot fixar les determinacions següents:

1. Planificació comercial dels següents aspectes:

a) Ordenació dels establiments comercials que puguin tenir una influència supramunicipal.

b) Reordenació de l'ús comercial detallista en els diferents polígons o sectors, d'ús industrial o de serveis, que disposin a l'entrada en vigor d'aquesta Llei de planejament urbanístic d'ordenació i de desenvolupament, aprovat definitivament.

c) Dinàmiques urbanes, actuals i tendencials, que incideixin en l'activitat comercial des de la perspectiva espacial i territorial, sectorial i sociodemogràfica, atès que el comerç és una activitat de capacitat estructurant elevada, associada a la centralitat urbana, per la seva capacitat d'atreure i aglutinar altres activitats i serveis.

d) Equipaments i serveis públics urbans que tenguin plena incidència en l'activitat comercial.

e) Potencialitats i debilitats dels diferents municipis que incideixin en l'activitat comercial i de serveis, amb la concreció de les oportunitats i les amenaces.

f) Intercanvi d'experiències dels municipis de similars característiques sectorials, territorials, urbanístiques i sociodemogràfiques, amb un tractament especial del recull de bones pràctiques comercials.

2. Les actuacions territorials següents:

a) Àmbits, sectors o polígons per als quals es proposi la reordenació o reconversió urbanística.

b) Establir les condicions per adoptar mesures de reconversió paisatgística a les àrees o zones amb activitats comercials respecte dels establiments no actualitzats a la demanda comercial i proposar-ne el trasllat a altres zones o àmbits més adequats.

3. Totes les actuacions de l'instrument d'ordenació territorial insular s'han de regir pels següents criteris:

a) Ocupació de trames consolidades d'àrees d'ús predominantment residencial o turístic.

b) Atendre la integració en l'estratègia d'evolució, mobilitat urbana i ocupació del sòl per tal d'evitar-ne el consum.

c) Avaluar els moviments de persones i vehicles que es puguin generar, i valorar-ne especialment la incidència en la xarxa viària i en la resta d'infraestructures públiques, així com també l'existència de mitjans de transport col·lectiu suficients per satisfer els fluxos previsibles de públic i per desincentivar l'ús de vehicles particulars.

---

⁵² Article modificat per l'article 22 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

d) Preveure la dotació d'aparcaments precisa i adequada a la intensitat prevista de l'ús comercial, per a la qual cosa s'han de tenir en compte els espais disponibles, l'afecció al trànsit urbà i els mitjans de transport públic ja existents o prevists.

e) Establir per a les futures construccions l'adopció de solucions que garanteixin l'eficiència energètica, l'accessibilitat i la integració en l'entorn dels nous establiments comercials.

f) Determinar la compatibilitat de l'ús comercial amb les mesures de protecció del patrimoni històric de les Illes Balears en qualsevol de les seves classificacions, dels béns immobles d'interès cultural o dels béns immobles catalogats.

Article 60. Ordenació urbanística dels usos comercials⁵³

Els instruments de planejament general municipal han de tenir en compte específicament l'ús comercial, tot compatibilitzant-lo amb la resta d'usos urbanístics, i han de considerar l'equipament comercial com a element bàsic i estructurant del sistema general d'equipaments. Aquests plans urbanístics poden establir superfícies mínimes per a determinats tipus d'establiments i, en tot cas, han de regular específicament els extrems següents:

1. Densitat comercial

a) La densitat comercial de les distintes zones o barriades dels diferents nuclis urbans i assentaments turisticoresidencials, en termes de nombre màxim de metres quadrats edificables susceptibles d'ús comercial a cada zona o barriada. Així mateix, han de fixar les limitacions de l'ús comercial tant en funció del grau de compatibilitat amb la resta d'usos urbanístics com de l'existència d'infraestructures adequades.

b) La densitat comercial no és d'aplicació als establiments que tinguin una superfície construïble o edificada inferior a 150 m².

c) La densitat comercial s'ha d'assignar en metres quadrats de superfície construïda per a cada zona o barriada i ha de tenir en compte la densitat residencial, la superfície destinada a altres usos i la funció més o menys comercial de la zona o barriada en el conjunt del nucli urbà o assentament turisticoresidencial.

d) El nombre total de metres quadrats de superfície construïda, susceptible d'ús comercial en un municipi, distribuïble a distintes zones o barriades dels nuclis urbans, no pot ser superior al resultat de multiplicar la població equivalent per un determinat percentatge.

El concepte de població equivalent i els percentatges corresponents són els que, a aquests efectes, determini el Govern de les Illes Balears mitjançant una disposició reglamentària, a proposta conjunta de les conselleries competents en matèria de comerç i d'ordenació del territori, una vegada feta l'audiència prèvia als consells insulars.

2. Sostenibilitat del model territorial

Amb l'objectiu de garantir la sostenibilitat del model territorial mediterrani, s'han d'acomplir preferentment els criteris de l'ordenació urbanística dels usos comercials següents:

a) L'ocupació de trames consolidades d'àrees d'ús predominantment residencial o turístic.

b) Atendre la integració en l'estratègia d'evolució, mobilitat urbana i ocupació del sòl per tal d'evitar-ne el consum.

---

⁵³ Article modificat per l'article 23 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

c) Avaluar els moviments de persones i vehicles que es puguin generar, i valorar-ne especialment la incidència en la xarxa viària i en la resta d'infraestructures públiques, així com també l'existència de mitjans de transport col·lectiu suficients per satisfer els fluxos previsibles de públic i per desincentivar l'ús de vehicles particulars.

d) Preveure la dotació d'aparcaments precisa i adequada a la intensitat prevista de l'ús comercial, per a la qual cosa s'han de tenir en compte els espais disponibles, l'afecció al trànsit urbà i els mitjans de transport públic ja existents o prevists.

e) Exigir per a les futures construccions l'adopció de solucions que garanteixin l'accessibilitat, la integració en l'entorn dels nous establiments comercials i una qualificació energètica com a mínim B per als edificis de nova construcció i C per als ja existents.

f) Determinar la compatibilitat de l'ús comercial amb les mesures de protecció del patrimoni històric de les Illes Balears en qualsevol de les seves classificacions, dels béns immobles d'interès cultural o dels béns immobles catalogats.

Disposició addicional primera

El previst en aquesta llei s'entén sense perjudici del que s'estableix a la legislació sectorial corresponent en relació amb la dispensa o la venda de determinats productes o mercaderies i la prestació de determinats serveis.

Disposició addicional segona

D'acord amb el que es disposa a l'article 17⁵⁴ d'aquesta llei, s'afegeixen el títol X, Conselleria d'Economia, Comerç i Indústria, el capítol I, taxa per llicència autonòmica de gran establiment comercial, a la Llei 11/1998, de 14 de desembre, sobre el règim específic de taxes de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, amb els articles que es transcriuen a continuació:

“Títol X. Conselleries competents en matèria d'economia i comerç⁵⁵.

Capítol I. Taxa per llicència autonòmica de gran establiment comercial.

Article 421⁵⁶

Fet imposable

Constitueix el fet imposable d'aquesta taxa la prestació, a instància de part, de l'activitat de tramitació i resolució sobre la llicència autonòmica relativa a la implantació, l'ampliació o el trasllat de les instal·lacions destinades a establiments del tipus gran establiment comercial.

---

⁵⁴ La referència a l'article 17 s'ha d'entendre feta a l'article 15.7, d'acord amb les modificacions introduïdes per la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 3.

⁵⁵ Segons la nova redacció establerta per l'article 38.14 de la Llei 13/2005, de 27 de desembre, de mesures tributàries i administratives (BOIB núm. 196, de 31 de desembre de 2005).

⁵⁶ Article modificat per l'article 31 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 3.

(Aquest article abans ja havia estat modificat per la Llei 13/2005, de 27 de desembre, de mesures tributàries i administratives)

Article 422⁵⁷

Subjecte passiu

Són subjectes passius de la taxa les persones físiques i jurídiques i les entitats a què es refereix l'article 35.4 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària a les quals es prestin els serveis que constitueixen el fet imposable.

Article 423⁵⁸

Quantia

1. La quota de la taxa a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei i, en tot cas, per a l'any 2010 és la següent:

a) Per cada metre quadrat de superfície útil per a l'exposició i la venda implantada o ampliada: 17,64 euros.

b) Per cada metre quadrat de superfície útil per a l'exposició i la venda, quan la sol·licitud sigui motivada per un trasllat de les instal·lacions comercials: 8,82 euros.

2. El Govern de les Illes Balears podrà proposar anualment la quota de la taxa d'acord amb la normativa aplicable, que serà aprovada mitjançant la Llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears.”

Disposició addicional tercera. Simplificació administrativa⁵⁹

1. La conselleria competent en matèria de comerç del Govern de les Illes Balears ha d'editar, en cooperació amb els consells insulars, en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, una pàgina web en els dos idiomes oficials de les Illes Balears, així com en altres idiomes de gran implantació en l'àmbit de la Unió Europea, per tal de fer públics els criteris aplicables i la totalitat dels tràmits del procediment autonòmic per obtenir la llicència autonòmica de gran establiment comercial, tot això sense perjudici d'haver de complir l'obligació de prestar individualment l'assessorament informatiu i l'orientació als interessats sobre els requisits jurídics o tècnics que les disposicions vigents imposen a les seves pretensions en matèria de serveis en el mercat interior de les Illes Balears.

2. La conselleria competent en matèria de comerç del Govern de les Illes Balears ha de promoure les actuacions oportunes perquè tots els procediments i tràmits relatius a una activitat de serveis i al seu exercici es puguin realitzar fàcilment, a distància i per via electrònica, d'acord amb la normativa d'aplicació per a l'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics.

3. D'acord amb l'article 6 de la Llei estatal 11/2007 que reconeix el dret dels ciutadans a relacionar-se amb l'administració pública a través de mitjans electrònics per exercir els drets previstos en l'article 35 de la Llei 30/1992, la Conselleria de Comerç, Indústria i energia en el termini d'un any a contar des de la publicació de la present llei, adaptarà tots els seus procediments i actuacions per acomplir l'establert en la indicada Llei 11/2007.

---

⁵⁷ Article modificat per l'article 38.14 de la Llei 13/2005, de 27 de desembre, de mesures tributàries i administratives

⁵⁸ Article modificat per l'article 32 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4. (Aquest article abans ja havia estat modificat per l'article 38.14 de la Llei 13/2005, de 27 de desembre, de mesures tributàries i administratives)

⁵⁹ Disposició afegida per l'article 24 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4

Igualment, en el termini d'un any, la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia adaptarà els procediments administratius al que disposen els articles 5 (simplificació dels procediments administratius) i 6 (finestra única) de la Directiva 2006/123/CE relativa als serveis en el mercat interior.

4. Els establiments comercials no considerats gran establiment comercial i que tinguin una activitat considerada per la Llei 16/2006 com una activitat innòcua, podran ser iniciats pels seus titulars mitjançant el sistema de declaració responsable, una vegada aprovada la normativa reglamentària reguladora dels requisits d'aquesta declaració.

Disposició addicional quarta⁶⁰. Vinculació amb el planejament de desenvolupament urbanístic municipal

1. A les Illes Balears no és d'aplicació el percentatge de l'1% de reserva d'equipament comercial que estableix l'annex del Reglament de planejament, aprovat pel Reial Decret 2159/1978, de 23 de juny, per als polígons o sectors de sòl urbanitzable o apte per a la urbanització que no tinguin aprovats definitivament el pla d'ordenació i el de desenvolupament corresponents el dia de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

2. A les Illes Balears, a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei, als polígons o sectors de sòl urbanitzable o apte per a la urbanització, d'ús residencial, turístic o mixt, que no tinguin aprovat definitivament el corresponent pla parcial, només es permet un màxim de qualificació del 10% de la superfície lucrativa, corresponent a ús residencial, en qualsevol de les seves modalitats, plurifamiliar o unifamiliar, per a l'ús comercial al detall.

Als polígons o sectors de sòl urbanitzable o apte per a la urbanització d'ús industrial o de serveis que no tinguin aprovat definitivament el corresponent pla parcial, només es permet la possibilitat d'instal·lar-hi establiments comercials a l'engròs.

En tot cas, aquesta exigència legal no és d'aplicació als polígons o sectors en zones turístiques, sempre que els planejaments d'ordenació i de desenvolupament ja estiguin adaptats als corresponents plans d'ordenació de l'oferta turística i, en el cas de Menorca, al pla territorial insular.

Tampoc no serà d'aplicació a les reserves estratègiques de sòl, regulades per la Llei 5/2008, de 14 de maig, d'actuacions urgents destinades a l'obtenció de sòl per a habitatges de protecció pública.

Disposició addicional cinquena⁶¹. Règim dels actes fermes

No queda alterada l'eficàcia dels actes administratius fermes que s'hagin dictat en aplicació de les normes que es deroguen o es modifiquen mitjançant aquesta llei.

---

⁶⁰ Disposició afegida per l'article 25 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

⁶¹ Disposició afegida per l'article 26 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

Disposició addicional sisena⁶²

Els establiments comercials amb superfície de venda inferior a 700 m² a l'illa de Mallorca, a 400 m² a les illes d'Eivissa i Menorca i a 200 m² a l'illa de Formentera oberts al públic, estaran exempts, en cas que no la tinguin, d'obtenir la llicència d'instal·lació i d'obertura municipal sempre que es donin els següents requisits:

- a) Que dia 17 d'octubre de 2006 estiguessin oberts al públic.
- b) Que hagin presentat la documentació tècnica exigible d'acord amb la Llei 16/2006, de 17 d'octubre, de règim jurídic de les llicències integrades d'activitat de les Illes Balears, en què reflecteixi l'estat actual, i que facin la corresponent declaració responsable.

La no exigibilitat del permís d'instal·lació i de la llicència d'obertura i funcionament no suposarà l'exempció del compliment de la normativa aplicable.⁶³

Disposició transitòria primera

Quan entri en vigor la disposició reglamentària que reguli el Registre general de comerç de les Illes Balears, la conselleria competent en matèria de comerç realitzarà d'ofici la inscripció, a la secció pertinent del Registre, dels establiments que hagin tramitat la sol·licitud d'inscripció d'acord amb l'establert als articles 6 a 11 del Decret 217/1996, de 12 de desembre.

Disposició transitòria segona

1. Els ajuntaments de les Illes Balears disposen d'un termini màxim de dos anys, a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei, per aprovar l'ordenança reguladora de la modalitat de venda ambulants o no sedentària en el seu terme municipal.

2. Mentre els ajuntaments no aprovin l'ordenança corresponent, es regiran pels criteris establerts pels òrgans municipals competents.

Disposició transitòria tercera⁶⁴

1. Els expedients sancionadors incoats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta llei s'han de continuar tramitant d'acord amb la normativa anterior, sense perjudici d'aplicar-hi la normativa posterior en els supòsits en què els sigui més favorable.

2. Les sol·licituds de les llicències autonòmiques de gran establiment comercial instades amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta llei que estiguin pendents d'instrucció i de resolució s'han d'arxivar sense cap més tràmit.

---

⁶² Disposició afegida per l'article 34 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

⁶³ Disposició modificada per la Disposició addicional novena de la Llei 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de novembre, del Parlament Europeu i del Consell, relativa als serveis en el mercat interior (BOIB núm. 171, de 25 de novembre de 2010).

⁶⁴ Disposició modificada per l'article 27 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

Disposició transitòria quarta

1. La sol·licitud de llicència autonòmica s'haurà d'adreçar a la conselleria competent en matèria de comerç.

2. Fins que no entri en vigor la disposició reglamentària pertinent, a la sol·licitud s'hi adjuntarà la documentació establerta al Pla director sectorial d'equipaments comercials de les Illes Balears, regulat pel Decret 217/1996, de 12 de desembre.

Disposició transitòria cinquena

Als establiments comercials existents amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta llei que no s'ajustin a les seves determinacions, solament es podran realitzar obres de rehabilitació, de modernització i de millora, sempre que no suposin augment de la superfície de venda.

Disposició transitòria sisena. Vinculació amb l'actual planejament general municipal⁶⁵

Els instruments de planejament urbanístic general s'han d'adaptar al contingut d'aquesta llei en la seva primera formulació o revisió.⁶⁶

Disposició transitòria setena. Registre General de Comerç de les Illes Balears⁶⁷

Fins que no entri en vigor el reglament regulador del Registre General de Comerç de les Illes Balears, es manté en vigor la normativa actual quant a la secció d'establiments comercials.

Disposició transitòria única de la Llei 8/2009, de 16 de desembre⁶⁸

Les sol·licituds de llicències municipals d'instal·lació i funcionament, així com les d'obres referides a establiments comercials, que no eren considerats com a gran establiment comercial segons la legislació vigent amb anterioritat a la publicació d'aquesta llei i que es trobin en tramitació a la seva entrada en vigor, continuaran la tramitació conformement amb la normativa anterior sense que els sigui d'aplicació la llei present excepte en allò que els resulti més favorable.

Disposició derogatòria⁶⁹

1. Queden derogades totes les disposicions d'igual o d'inferior rang que s'oposin, contradiguin o siguin incompatibles amb el que disposa aquesta llei.

2. En particular, queden derogades:

---

⁶⁵ Disposició afegida per l'article 28 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

⁶⁶ Disposició modificada per l'article 13 de la Llei 7/2012, de 13 de juny de mesures urgents per a l'ordenació urbanística sostenible (BOIB núm. 91, de 23 de juny de 2012).

⁶⁷ Disposició afegida per l'article 29 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

⁶⁸ Disposició establerta per la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

⁶⁹ Disposició modificada per l'article 30 de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

a) La Llei 2/1994, de 18 de maig, d'infraccions i sancions en matèria de calendaris i horaris comercials. Se'n reitera la derogació per evitar dubtes interpretatius.

b) La Llei 8/2005, de 21 de juny, de mesures transitòries per a l'atorgament de la llicència autonòmica de gran establiment comercial.

c) El Decret 217/1996, de 12 de desembre, pel qual s'aprova definitivament el Pla Director Sectorial d'Equipaments Comercials de les Illes Balears.

d) El Decret 128/2005, de 16 de desembre, pel qual es crea un carnet professional que habilita per a l'obertura d'establiments de perruqueria i estètica.

e) El Decret 140/2001, de 14 de desembre, pel qual es regula l'adscripció, la composició i el règim de funcionament del Consell Assessor de Comerç de les Illes Balears.

Disposició final primera

1. El Govern de les Illes Balears ha de dictar, en el termini de sis mesos, les disposicions reglamentàries necessàries per aplicar i desplegar aquesta llei.⁷⁰

2. Es faculta el Govern de les Illes Balears perquè, mitjançant decret, actualitzi periòdicament la quantia de les sancions econòmiques contingudes a la llei present. L'augment mai no podrà ser superior a la taxa de variació interanual que experimenti l'índex de preus al consum.

Disposició final segona

Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà d'haver estat publicada en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*⁷¹.

ANNEX

Contingut del certificat de l'ajuntament

_____, secretari interventor o secretari general o secretari
_____ de l'Ajuntament de _____,

CERTIFIC:

Que, segons les dades i els documents que hi ha a l'àrea d'urbanisme d'aquest Ajuntament de l'empresa _____, que ha sol·licitat un certificat de l'Ajuntament sobre l'adequació de l'activitat projectada de gran establiment comercial a l'instrument municipal de planejament general, als seus instruments de desplegament i de gestió urbanística, així com a la resta de normes de competència municipal, s'ha d'expedir la certificació següent:

⁷⁰ Apartat modificat per la Disposició final primera de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

⁷¹ Nova redacció establerta a la Disposició final segona de la Llei 8/2009, de 16 de desembre, esmentada en la nota 4.

1. Expedient

Sol·licitant:

Representant:

Data de sol·licitud:

Superfície construïble o edificada:

Activitat comercial pretesa:

2. Ubicació de l'immoble, finca o solar

Adreça

Número

Referència cadastral

3. Planejament general

Planejament general vigent:

Data d'aprovació inicial:

Data d'aprovació provisional:

Data d'aprovació definitiva:

Data de publicació de les normes urbanístiques en el BOIB:

Adaptat al Pla Director Sectorial d'Equipaments Comercials, aprovat pel Decret 217/1996, de 12 de desembre: SÍ/NO.

Data d'aprovació definitiva de l'adaptació:

Data de publicació de l'adaptació en el BOIB:

4. Planejament incorporat d'aplicació i estat de l'execució

Tipologia del planejament incorporat d'aplicació i estat de l'execució (s'especifica la totalitat de les tipologies de què es tracti: pla parcial, pla especial, estudi de detall; projecte d'urbanització, projecte de dotació de serveis, projecte de compensació i/o projecte de reparcel·lació):

Data d'aprovació definitiva del planejament incorporat de cadascuna de les tipologies:

Data de publicació en el BOIB de cadascuna de les tipologies:

5. Classificació del sòl

L'immoble, finca o solar està ubicat en un terreny que té el caràcter i la condició de sòl urbà consolidat perquè compleix fefaentment tots els requisits que estableix la legislació urbanística vigent?: SÍ/NO.

6. Recepció de la urbanització

S'acredita la sessió plenària de ratificació de l'acta de recepció de la urbanització, de conformitat amb el Decret 38/1987, de 4 de juny, pel qual es regula la recepció d'urbanització per ajuntaments:

Acreditació de la inscripció en el Registre de la Propietat de la cessió obligatòria i gratuïta a favor de l'Ajuntament dels terrenys destinats a vials, parcs i jardins públics, a zones esportives i d'esplai i expansió, a centres culturals i docents, i a altres serveis públics necessaris prevists en el pla parcial o especial, si n'és el cas, i en el projecte d'urbanització, com també, si n'és el cas, del ___% d'aprofitament lucratiu del sector o polígon legalment exigible de cessió lliure o gratuïta a favor de l'Ajuntament: finques registrals núm. ...., ..., ...,.....,..... i .....

7. Qualificació del sòl

(S'especifiquen la qualificació i la zonificació d'aplicació)

8. Paràmetres urbanístics d'aplicació

(S'especifiquen els paràmetres d'aplicació)

9. Règim d'usos

(S'especifiquen els usos d'aplicació)

10. Modificacions del planejament, si n'és el cas

Planejament que es modifica:

Estat de tramitació:

Data de suspensió de llicències:

Determinacions de les modificacions d'aplicació a l'immoble, finca o solar esmentat:

11. Contaminació acústica

Acreditació de complir la Llei 1/2007, de 16 de març, contra la contaminació acústica de les Illes Balears i el seu Reglament de desplegament (s'especifica si es tracta d'una àrea acústica o d'una zona acústica especial):

12. Patrimoni històric

Acreditació de complir la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears i la seva normativa de desplegament (s'especifica si es tracta d'un bé d'interès cultural o d'un immoble catalogat o si està situat dins un entorn de protecció):

13. Conclusió

L'activitat comercial projectada s'ajusta a les determinacions de l'instrument municipal de planejament general i als seus instruments de desplegament i de gestió urbanística, així com a la resta de normes de competència municipal?: SÍ/NO.

I, perquè consti, expedesc aquest certificat als efectes del que disposa l'annex de la Llei de reforma de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears per a la transposició de la Directiva 2006/123/CE del Parlament europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior, amb el vistiplau del senyor / de la senyora _____ .

_____, ____ d _____ de 20

(signatura)

Vist i plau